Kijk Op

1978

IVN Helden

gele kwikstaart

Jaargang 29 nummer 2 januari 2011

Het IVN (vereniging voor natuur- en milieueducatie) is een landelijke vereniging die in 1960 is opgericht, met als doel het bevorderen van het natuur- en milieubesef, door middel van lezingen, excursies, wandelingen en natuuronderhoud.
Het IVN bestaat uit een aantal plaatselijke afdelingen, die op hun eigen manier deze doelstelling nastreven. IVN Helden is in 1978 opgericht.

Wilt u graag **lid worden** van het IVN Helden dan kunt u zich voor meer informatie en aanmelding wenden tot de ledenadministratie:
Sytske Venstra. Hoekerstraat 9B, 5987 AN Egchel. Tel.077-3060791.
Of via een van de andere bestuursleden.

Abonnementen kunnen elk moment ingaan en worden automatisch verlengd.
Bij aanmeldingen na 1 september van het lopende jaar worden de contributie en het abonnementsgeld gehalveerd.
Opzegging schriftelijk, tenminste twee maanden voor het einde van het jaar bij de ledenadministratie.

Het lidmaatschap IVN lid:	€ 22,50 per jaar.
Huisgenoot lid:	€ 14,00 per jaar
Een abonnement op de Natuurgids	€ 15,00 per jaar.

Het mee doen aan onze wandelingen, excursies, dia- of thema avonden is voor iedereen gratis. Wilt u toch iets geven dan kan dat op
Banknummer: 14.19.26.961 van IVN Helden. O.v.v. gift.

“Kijk Op” is een uitgave van het IVN Helden. Dit blad verschijnt 4 keer per jaar in een oplage van 175 exemplaren. Kopij kunt u inleveren op diskette/E-mail of op papier bij de redactie van de Kijk Op. Svenstra@hetnet.nl

Data “Kijk Op”

Aanleveren kopij:	Verschijningsdata:
Voor 7 december	begin januari
Voor 7 maart	begin april
Voor 7 juni	begin juli
Voor 7 september	begin oktober

Website IVN Helden: http://www.ivnhelden.nl
Leden kunnen een account aanvragen voor het besloten gedeelte.

VERENIGING VOOR NATUUR- EN MILIEU EDUCATIE

IVN HELDEN

Het IVN gebouw. Kloosterstraat 12 te Helden
Route: Bij de rotonde bij hotel Antiek richting Kessel.
Na ong. 200 meter bij de bocht links af, schuin de Kloosterstraat in.
Het tweede gebouw aan de rechter kant is het IVN gebouw.
De ingang bevindt zich aan de rechter zijkant.
Parkeerplaatsen aanwezig.

Activiteiten
Jan-feb-maart 2011

Datum	Activiteit	Blz.
Zo 2 jan	**Winterwandeling** Organisatie IVN Baarlo Vertrek 13.30 uur vanaf IVN gebouw Helden Coördinator: Math Ghielen Tel. 077-3074939	
Do 13 jan	**Nieuwjaarstreffen** Aanvang 20.00 uur in het IVN gebouw Coördinator: Math Ghielen Tel. 077-3074939	5
Zo 23 jan	**Vogelobservatietocht over de Maas** Vertrek 8.00 uur vanaf het IVN gebouw of 9.00 uur haven Wanssum Coördinator: Peter Maessen Tel. 077-4653761	6
Do 10 feb	**Lezing vleermuizen** Door Frans Verdonschot Aanvang 20.00 uur in het IVN gebouw Coördinator: Wim Maassen Tel. 077-4661770	8-9
Do 24 feb	**Dia/voorlichtingsavond Schoorkuilen te Nederweert** Door St. Limburgs Landschap Aanvang 20.00 uur in het IVN gebouw Coördinator: Jan Jacobs Tel. 077-3077792	7
Do 17 mrt	**Dialezing Noordpool, Spitsbergen en IJsland** Door Henk van Dijk Aanvang 20.00 uur in het IVN gebouw Coördinator: Jan Jacobs Tel. 077-3077792	7
Zo 3 apr	**Excursie Landgoed Hoosden in St. Odiliënberg** Gids: Har Mestrom Vertrek 8.30 uur vanaf IVN gebouw Helden Coördinator: Wim Maassen Tel. 077-4661770	
Jaar 2011	**Jaarprogramma activiteiten**	12-13-14

VOORWOORD

Beste lezeressen en lezers.

Allen een goed 2011 gewenst. Iedereen wenst iedereen alle goeds. Terwijl wij mensen terug kijken en vervolgens vooruit kijken gaat ook het natuurgebeuren door. Een gebeuren dat onze aandacht vraagt, verdient, krijgt, eist! Kies maar! Het jaar 2011 is uitgeroepen tot het Europees jaar van het vrijwilligers werk. Vrijwilligers die ons 50-jarig IVN niet kan missen. Er is ook afgetrapt: “Ieder kind heeft recht op natuur!” Een geweldig motto. Herman van Veen zegt daarover in “Mens en Natuur”: Kinderen hebben recht op frisse lucht, lekker vuile modderhanden en ontdekkingen in het bos. Het maakt ze creatiever, slimmer en fitter. En je geeft ze boeiende herinneringen mee voor later. Gewoon doen! Deze uitspraak geeft vrijwilligers vleugels. Kwaliteiten die je hebt geven aan de volwassenen van de toekomst.
Een natuurrijk 2011.

De redactie
Jan van Enckevort

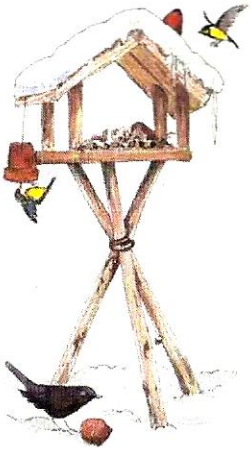

Kijk Op, januari 2011
Jaargang 29, nummer 2

LEDENADMINISTRATIE EN CONTRIBUTIE 2011
De natuurgids is 1,50 euro duurder geworden!

We zijn weer begonnen aan een nieuw verenigingsjaar en is het dus tijd om de contributie te innen. Deze is dit jaar hetzelfde als 2009 en 2010.
De Natuurgids is echter € 1,50 duurder geworden.

gewoon lid	€ 22,50
huisgenoot	€ 14,00
Natuurgids	€ 15,00

Deze bedragen zullen in de eerste week van het nieuwe jaar van uw rekening worden geïncasseerd. Daar hoeft u niets voor te doen, het gaat allemaal automatisch.
De leden die het IVN niet hebben gemachtigd, krijgen een brief (per post/Jo of E-mail) waarin staat hoeveel ze zelf mogen overmaken op de bankrekening van het IVN Helden.
Ik hoop dat u hiermee voldoende bent ingelicht. Mocht u nog vragen hebben, of wilt u iets veranderen zoals wel of niet de Natuurgids erbij, neem dan contact met mij op.

In 2010 zijn 3 leden overleden, hebben 5 leden opgezegd en zijn er 4 nieuwe bij gekomen.
We beginnen 2011 met 103 leden en 18 huisgenoten, van wie 55 de Natuurgids ontvangen.

Sytske Venstra

NIEUWJAARSBIJEENKOMST

Op donderdag **13** januari 2011

In de vorige Kijk Op stond een uitnodiging voor de nieuwjaarsbijeenkomst op donderdag 6 januari 2011.

Deze datum is echter veranderd in donderdag 13 januari 2011

Uw voorzitter is een druk bezet man, dat krijg je als je in de VUT bent. Op donderdag 6 januari heb ik helaas al een andere verplichting die ik niet zelf kan verzetten. En niet op onze eigen Nieuwjaarsborrel aanwezig zijn kan ik natuurlijk niet maken

Zodoende hebben we in goed overleg afgesproken dat we de onze nieuwjaarsbijeenkomst verzetten naar 13 januari. Sorry voor dit ongemak.

Doch anderzijds heeft het misschien ook wel een voordeel. De kilo's van Kerst en Nieuwjaar zijn er dan misschien wel weer een beetje af en hebben jullie weer alle plaats en tijd voor een drankje en een hapje en natuurlijk een gezellige babbel.

Tot ziens op donderdag 13 januari. We beginnen vanaf 20.00 uur.

Math Ghielen

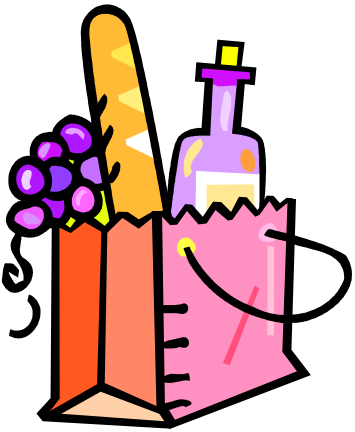

Math. Ghielen

VOGELOBSERVATIETOCHT OVER DE MAAS

23 Januari 2011 is het weer zover, voor de 8e maal kunnen jullie samen met andere vogelliefhebbers een tochtje gaan maken over de Maas.
Tijdens deze tocht zal er speciaal gelet worden op de aanwezige vogels, maar ook is het voor de liefhebbers mogelijk om vanuit de restauratie onder het genot van een kopje koffie of iets dergelijks lekker mee te dobberen over de Maas.
Sinds enkele jaren organiseren we deze 3 uur durende tocht samen met leden van het IVN Bakel/Milheeze.
We vertrekken op 23 januari om 8.00 uur vanaf het IVN gebouw, Kloosterstraat 12 te Helden.
Degenen die rechtstreeks willen gaan kunnen zich vanaf 8.30 uur melden op de parkeerplaats achter de C 1000 in Wanssum.
Om 9.00 uur precies vertrekt de boot en meert hier om 12.00 uur ook weer aan.
Aanmelden voor deze tocht is vanwege het beperkte aantal plaatsen strikt noodzakelijk.
Kosten voor deelname voor leden € 5.00 en voor niet-leden € 6.00 euro.
Voor kinderen geldt een speciaal later te bepalen tarief.
U kunt zich aanmelden door te bellen of te mailen met onderstaande contactpersoon en het bedrag over te maken op bankrekening 12-07-21-414 t.n.v. P. Maessen en o.v.v. boottocht.
Let op vol = vol !!!!!!!!!!!!!!!!!!!

Peter Maessen
tel 077-4653761 (na 18.00 uur)
e-mail: ivnmaessen@home.nl

DIA/VOORLICHTINGSAVOND door Limburgs Landschap
Donderdag 24 februari 2011 in het IVN gebouw Helden.

In Nederweert is in januari 2007 gestart met de eerste werkzaamheden van het venherstelproject " De Schoorkuilen". Doel van dit project is om vennen die in het verleden zijn afgedekt met een dik zandpakket weer in ere te herstellen. Het project wordt uitgevoerd in opdracht van stichting het Limburgs Landschap. De Schoorkuilen is onderdeel van een natuurlijke moerassige laagte in het landschap. De laagte is omgeven door hogere zandgronden en watert vanuit oostelijke richting af op het beekdal van de Tungelroijse Beek. In 1998 is door de stichting het Limburgs Landschap een eerste proefproject gestart omtrent de mogelijkheden voor een omvangrijk venherstel. Ter hoogte van de Kwegt werd een moerassige laagte uitgebaggerd en struweel verwijderd. De resultaten waren zo hoopgevend dat het project in een stroomversnelling kwam. De Schoorkuilen een van de weinige zeer kansrijke locaties in Nederland voor de ontwikkeling van de zeldzame Associatie van Biesvaren en Waterlobelia, een vegetatietype behorend bij een zwak gebufferd ven, gekenmerkt door het voorkomen van biesvarens.
Stichting Limburgs Landschap zal ons deze avond vertellen hoe dit gebied zich gaat ontwikkelen. Op zondag 8 mei zal deze avond een vervolg krijgen met een excursie in Schoorkuilen zelf.

DIALEZING door Henk van Dijk
Donderdag 17 maart 2011 in het IVN gebouw Helden

Weer eens schitterende dia's gemaakt door Henk van Dijk, ditmaal over een geheel nieuwe diaserie samengesteld uit onderstaande reizen van Henk: Met de Hurtigruten onderweg. Van Bergen naar Kirkenes. Landschappen, flora en fauna. De archipel Lofoten/Vesteralen en Spitsbergen met zijn vele vogelsoorten en zoogdieren. Finnmarksvidda (een hoogvlakte in Noord-Noorwegen waar de Samen=Lappen wonen)
en Dovrefjell Nasjonalpark (met zijn muskusossen). De Noordpool, Spitsbergen, IJsland en Groenland met zijn flora en fauna. Henk zal de wintermaanden gebruiken om de serie goed in elkaar te zetten.
In het "Heldens nieuws" voorafgaand aan donderdag 17 maart kunnen jullie lezen waar hij voor gekozen heeft.

VLEERMUIZEN IN PEEL EN MAAS

Op 7 augustus van dit jaar verscheen er een artikel genaamd "Vleermuis moeten verkassen". In dit artikel wordt ingegaan op de ontwikkelingen bij de steenfabriek in Panningen. De steenfabriek wordt verbouwd en als gevolg daarvan wordt inbreuk gedaan op de leefomgeving van de vleermuis. Onderzoek heeft namelijk aangetoond dat de kelders van de voormalig steenfabriek het winterverblijf is van grootoorvleermuizen en zwermlocatie voor zowel grootoorvleermuis als dwergvleermuis. Als compensatie voor het verdwijnen van deze leefruimte voor vleermuizen is in Helden een vleermuiskelder gebouwd.

Bij mij in de tuin

Als ik in de zomer in mijn tuin zit dan fladderen daar in de schemer heel vaak vleermuizen. Dit zijn bij mij dwergvleermuizen en later in het seizoen ook laatvliegers. Ze fladderen rondom de bomen, huis en boven de wei van mijn buren. Ze volgen daarbij min of meer altijd dezelfde route. Ze vangen heel veel insecten, elke dag 20-50% van hun eigen gewicht. Het geluid dat ze maken tijdens de jacht is voor ons niet hoorbaar. Als ze met elkaar "praten" kunnen we dat wel horen, dit noemen we sociale geluiden. Vleermuizen zijn de grootste groep zoogdieren die op aarde bestaat. Alleen de naam hebben vleermuizen gemeen met muizen. Het zijn de enige zoogdieren die kunnen vliegen.

Lezing en excursie in 2011

Vleermuizen zijn onbekende en onbeminde dieren. Vaak geassocieerd met horror. Wat voor dieren zijn vleermuizen eigenlijk? Hoe en waar leven ze? Wat kunnen we voor deze dieren betekenen? Hoe ziet de vleermuiskelder van Helden er uit? Op dergelijk vragen zal op worden ingegaan tijdens een lezing op 10 februari 2011.

Op 9 juni 2011 gaan we samen op zoek naar vleermuizen en kunt u ze zien en horen tijdens een excursie.

Met vriendelijke groet,
Frans Verdonschot
mobiel 06 5204 1191

NATUURWERKDAG 2010

Op zaterdag 6 november was weer de landelijke natuurwerkdag.
Met de werkgroep landschapsonderhoud hebben we op deze dag de opslag rondom de poelen in het Kwistbeekdal verwijderd.
Jammer was het dat er geen jonge leden van de jeugdwerkgroep aanwezig waren.
Bijgevoegd twee foto's van de poelen hoe het was en hoe het nu is.
Ook volgend jaar is er wederom op 5 november deze dag om in de natuur te werken.

De werkgroep landschapsonderhoud komt elke tweede dag van de maand bij elkaar om de weikes en de poelen in het Kwistbeekdal en het stukje van Wim Maassen te onderhouden en er voor te zorgen dat flora en fauna in deze gebieden de natuurlijke weg kunnen volgen.
Heb je ook zin om hier een deel te nemen meld je aan onderstaande persoon of kijk op de site www.ivnhelden.nl

Henk van Loon

Zo was het

En zo is het nu

JAARPROGRAMMA 2011
IVN Helden deel 1

Datum	Activiteit
Zo 2 jan	**Winterwandeling** Organisatie IVN Baarlo Vertrek 13.30 uur vanaf IVN gebouw Helden Coördinator: Math Ghielen Tel. 077-3074939
Do 13 jan	**Nieuwjaarstreffen** Aanvang 20.00 uur in het IVN gebouw Coördinator: Math Ghielen Tel. 077-3074939
Zo 23 jan	**Vogelobservatietocht over de Maas** Vertrek 8.00 uur vanaf het IVN gebouw of 9.00 uur haven Wanssum Coördinator: Peter Maessen Tel. 077-4653761
Do 10 feb	**Lezing vleermuizen** Door Frans Verdonschot Aanvang 20.00 uur in het IVN gebouw Coördinator: Wim Maassen Tel. 077-4661770
Do 24 feb	**Dia/voorlichtingsavond Schoorkuilen te Nederweert** Door St. Limburgs Landschap Aanvang 20.00 uur in het IVN gebouw Coördinator: Jan Jacobs Tel. 077-3077792
Do 17 mrt	**Dialezing Noordpool, Spitsbergen en IJsland** Door Henk van Dijk Aanvang 20.00 uur in het IVN gebouw Coördinator: Jan Jacobs Tel. 077-3077792
Zo 3 apr	**Excursie Landgoed Hoosden in St. Odiliënberg** Gids: Har Mestrom Vertrek 8.30 uur vanaf IVN gebouw Helden Coördinator: Wim Maassen Tel. 077-4661770
Do 14 apr	**Jaarvergadering** Aanvang 20.00 uur in het IVN gebouw Coördinator: Math Ghielen Tel. 077-3074939

JAARPROGRAMMA 2011
IVN Helden deel 2

Datum	Activiteit
Zo 17 apr	**Wandeling Beegderheide** Gids/begeleider: Wim Maassen Vertrek 8.30 uur vanaf het IVN gebouw Coördinator: Wim Maassen Tel. 077-4661770
Zo 8 mei	**Wandeling Schoorkuilen** Nederweert Gids: Limburgs Landschap Vertrek 9.00 uur vanaf het IVN gebouw Coördinator: Jan Jacobs Tel. 077-3077792
Za 28 mei	**Dagwandeling** Vertrek 7.30 uur vanaf Wilhelminaplein/gemeentehuis te Panningen Coördinator: Jan Jacobs Tel. 077-3077792
Do 9 juni	**Vleermuizen kijken met bat detector** Gids: Frans Verdonschot Vertrek 20.30 uur vanaf IVN gebouw Coördinator: Wim Maassen Tel. 077-4661770
Do 26 juni	**Zomeravondwandeling** Vertrek 18.45 uur vanaf het IVN gebouw Gids en coördinator: Peter Maessen Tel. 077-4653761
Zo 28 aug	**Wandeling Reindersmeer bij Well** Gidsen: Jan Stevens en Toos Wilms Vertrek 8.30 uur vanaf het IVN gebouw Coördinator: Jan Stevens. Tel. 077-3076232
Za 17 sep	**Jeugd en Natuurbeleving** Groene maand activiteit Kwistbeek. Gids/begeleider Wim Maassen Vertrek 8.45 uur vanaf IVN gebouw Coördinator: Wim Maassen Tel. 077-4661770
Zo 2 okt	**Paddenstoelenwandeling** Gids: Gerard Dings Organisatie IVN Baarlo Vertrek 8.45 uur vanaf het IVN gebouw Helden Coördinator: Jan Jacobs Tel. 077-3077792

JAARPROGRAMMA 2011
IVN Helden deel 3

Datum	Activiteit
Za 29 okt	**Nacht van de nacht** Vertrek 21.30 uur vanaf het IVN gebouw Coördinator: Peter Maessen Tel. 077-4653761
Za 5 nov	**Nationale natuurwerkdag Kwistbeek** Organisatie; Natuurwerkgroep Vertrek 8.30 uur vanaf het IVN gebouw Coördinator: Henk van Loon Tel. 077-3076874
Do 24 nov	**Film: Flora en Fauna Maasvallei** Door Ton Vrancken Aanvang 20.00 uur in het IVN gebouw Coördinator: Math Ghielen Tel. 077-3074939
Do 15 dec	**Workshop: Kennismaking met diersporen** Riek v.d. Bosch en Jan Kersten Aanvang 20.00 uur in het IVN gebouw Coördinator: Wim Maassen Tel. 077-4661770
Ma 26 dec	**Winterwandeling** samen met IVN Baarlo Organisatie IVN Helden Vertrek 13.30 uur vanaf IVN gebouw Helden Coördinator: Wim Maassen Tel. 077-4661770
Do 12 jan 2012	**Nieuwjaarstreffen** Aanvang 20.00 uur in het IVN gebouw Coördinator: Math Ghielen Tel. 077-3074939

Terugblik op:

Op **zondag 3 oktober paddenstoelenwandeling** naar het Kesseleikerbroek. Ook IVN Baarlo Maasbree was hier bij. Til Vermeulen uit Baarlo schreef daar het volgende stukje over:

Op deze prachtige zondagmorgen maakten we meteen op de markt in Baarlo al kennis met de prachtvlamhoed, die inderdaad prachtig was. Daarna zijn we vertrokken naar het Kesseleikerbroek. Daar stonden de mensen van IVN Helden al op ons te wachten. We waren met een flinke groep, maar er waren gelukkig 3 gidsen aanwezig om alles in goede banen te leiden en onze vragen te beantwoorden. We werden meteen verrast met een prachtige biefstukzwam. Op deze tocht hebben we veel verschillende paddenstoelengezien. Het is wel duidelijk dat het een goed paddenstoelenjaar is. Er stonden opvallend veel wit-gele (of geel-witte?) russula's. Een grote doolhofzwam hebben we onder een loep bekeken, mooi hoor! Er was een prachtige donkerpaarse gordijnzwam, die ik nog nooit gezien had. Grote roodporiehoutzwammen hebben we gezien, maar ook hele kleine zwammetjes zoals het muizenstaartje, dat op dennenkegels voorkomt. Het was prachtig, de groep gezellig en de gidsen gaven vaak uitleg met een humoristisch tintje waardoor er ook nog gelachen kon worden. Kortom: een zeer geslaagde ochtend en niet in het minst vanwege de vele soorten die we gezien hebben.

Til Vermeulen

Terugblik op:

De nacht van de nachtwandeling.
Zaterdagavond 23 oktober 2010. Het regent al de hele avond zo'n beetje. Gaat de nachtwandeling wel door, vraag ik me af. Doch om 21.30 u zijn we met z'n dertienen en vertrekken we vanaf restaurant Boszicht in Maasbree en lopen we op het drassige pad langs de Everlosebeek of zoals je wilt, de onvoltooide Noordervaart, richting Crayelheide. Het is best een beetje spannend, zaklampen zijn, vriendelijk gevraagd, verboden te gebruiken, het pad is niet goed te zien, wielsporen staan vol met water. Het is hier en daar "erg toterig". De maan, een trouwe metgezel op deze tocht, laat zich maar af en toe eventjes zien en hult het landschap in een mysterieus licht. Een uil schrikt op en waarschuwt met een kreet alle andere bosbewoners voor ons groepje indringers. Onze tocht voortzettend verbaas ik me over de hoogte van de rivierduinen. We passeren de rouwkoelen, een drassig, spookachtig door de maan verlicht moeras. Elk moment verwachtten we dat witte wieven ons dit moeras in zouden leiden.
Doch Peter kende de weg en voerde ons vastberaden door dit nachtelijke prachtige gebied. De maan, ik zei het in de inleiding al, werd steeds meer onze metgezel. Achter de wolken tevoorschijn komend gaf hij onze wandeling iets heel speciaals. We namen de tijd om in stilte naar zijn "gezicht" te kijken. Soms verscheen er een soort regenboog rondom de maan. Een z.g. Halo. Heel apart. De wandeling bracht ons tot aan de rand van de Boekend en later keken we op het overdadig verlichtte Trade Port West. We gingen verder naar de Crayelheide, een voormalig militair oefenterrein. We hielden even stil bij een "hangplek" voor jongeren midden in de natuur. Een paar bomen hebben ze als een soort kerstboom versierd met allerlei gevonden voorwerpen. Dit open terrein wordt beheerd om de ortolaan weer terug in het gebied te krijgen. Bij de schuilhut van de beheerder van dit terrein hielden we stil en aten we onze boterhammetjes op, in stilte genietend van het door de maan verlichtte natuurgebied.
Tegen twaalven kwamen we weer bij onze auto's terug en vonden unaniem dat Peter Maessen voor ons een prachtige route heeft uitgezet waarvan we met volle teugen hebben genoten.
Zo mooi zelfs dat we in de zomer van 2011 deze wandeling in een zomeravondwandeling nog eens overdoen.

Math. Ghielen

INSECTENAVOND

Op donderdag 18 november heeft het IVN een insectenavond gehouden.
Deze avond die door Dhr. Jac Storms uit Posterholt werd verzorgd blonk uit door zijn heldere en praktische uitleg over wat insecten nu eigenlijk zijn. Ook had Jac veel praktisch materiaal meegebracht om te bekijken, zoals dag- en nachtvlinders en poppen, maar ook vele soorten kevers en torren.
Jac is een natuurmens in hart en nieren en dat was goed te merken in zijn manier van vertellen waarbij het nu eens niet ging om technische kreten maar om de eenvoud en het raffinement waarmee insecten met hun bestaan omgaan. Waarbij het zelfs voorkomt in de insectenwereld dat sommige vlinders of kevers na hun laatste gedaantewisseling helemaal niet meer eten of zelfs kunnen eten, zij zijn alleen nog bezig met de zorg voor het voortbestaan van het geslacht waarna ze sterven.
Op het einde van de avond had Jac nog een kleine verrassing voor de aanwezigen in de vorm van een zeer mooie Power Point presentatie over vlinders en kevers.
Al met al een mooie en leerzame avond.
Alleen het aantal toehoorders viel iets tegen n.l. 14 personen.
Waarvoor onze Dank.

Wim
Maassen

MOSSEN EEN WERELD VAN……..

EEN WERELD GING VOOR ONS OPEN

Donderdagavond 9 december, had het IVN een avond gepland over mossen. Deze avond werd op een heel professionele wijze begeleid door Jan Kersten en Riek van den Bosch.

Begonnen werd met een heel heldere beamer presentatie over de verschillende mossen families. Wat waren dat heldere en duidelijke opnamen.

Aan de hand hiervan werd duidelijk hoeveel soorten mossen er wel niet zijn.

Na deze presentatie en even een kopje koffie of thee te hebben gedronken gingen we na de pauze aan de slag met echte mossen en microscopen. Ons werden een 14tal mossen voorgeschoteld die we met behulp van determinatielijsten en de microscoop mochten proberen op naam en familie te brengen. Dat dit nog niet meevalt als je een eerste keer hiermee aan de slag gaat valt te begrijpen, maar al doende leert men. En op het einde van de avond waren enkele koppels er in geslaagd om alle mossen goed op naam en soort te brengen.

Dat het een zeer geslaagde avond was mag blijken uit het feit dat we tegen half elf zeer tegen de zin van de aanwezigen een einde moesten maken aan deze zeer geslaagde avond.

Jan en Riek bedankt en we zien nu al uit naar de diersporenavond die jullie medio volgend jaar voor ons in petto hebben.

Wim Maassen

Gele kwikstaart
(Motacilla flava)

Streeknamen: Geel akkermannetje, wilde kanarie.
Voorkomen: 40.000 - 50.000 paar, afname 50 - 75% sinds 1960, op Rode Lijst als gevoelig. Broedvogel met sterke voorkeur voor akkers, bollenvelden en hooilanden. Overwintert in West- en Centraal-Afrika.
Leefwijze: Nest op grond in een kuiltje in de vegetatie. Goed verborgen onder overhangend gras. Legtijd mei en juni, regelmatig een tweede broedsel in juli. Aantal eieren: 4 - 6, zelden 7. Broedduur: 11 - 13 dagen. Jongen verlaten na 10 - 13 dagen het nest, kunnen met 16 dagen vliegen.
Voedsel: insecten, larven, wormpjes en slakjes.

Slobeend
(Anas clypeata)

Streeknamen: Slob, breedbek, lepelbek.
Voorkomen: 8000 - 9000 paar, afname 25 - 50% sinds 1960, op Rode Lijst als kwetsbaar. Broedt vooral in open, waterrijke graslandgebieden en verder in duinvalleien en andere gebieden met ondiep, stilstaand, tamelijk voedselrijk water.
Leefwijze: Nest op grond langs het water, kuiltje gevoerd met gras en dons. Legtijd vanaf eind april tot in juli. Eén broedsel per jaar. Aantal eieren: 8 - 12. Broedduur: 22 dagen. Nestvliedende jongen, die na 40 - 45 dagen zelfstandig zijn.
Voedsel: kleine kreeftachtigen, slakjes, insecten en larven. Ook zaden, bladeren en wortels van waterplanten.

ZOMAAR EEN WANDELING OVER DE CRAYELHEIDE

Op zondag 12 december trokken enkele leden van de Vogelwerkgroep er op uit om wintervogels te gaan bekijken. Gekozen werd voor het gebied de Crayelheide gelegen tussen Maasbree en Blerick.
In de wintertijd is dit een ideaal gebied omdat er door Stichting de Ortolaan enkel percelen zijn aangeplant met zaad- en pittenhoudende planten.
Op deze percelen zijn dan ook vele voedselzoekende vogels als o.a. groenlingen, kepen en vinken te zien.
Het weer op deze morgen was goed, heel even wat miezerige regen, met een beetje zon.
Halverwege de route werd er gepauzeerd bij het keetje van Stichting de Ortolaan (altijd leuk om hier een bezoekje aan te brengen), heel toevallig was er iemand aanwezig die de keet al lekker had warm gestookt met de aanwezige houtkachel.
Een leuk moment om hier een lekkere kop koffie (gezet op de oude grootmoeders manier) te nuttigen en te luisteren naar het verhaal van de aanwezige beheerder. Deze stond voer te koken om het aanwezige verwende adoptievarken te voeren.
Tijdens onze koffiepauze konden we genieten van de vele vogels die een bezoek brachten aan de voederplaats achter het gebouw.
Het resultaat van 2 uren wandelen was als volgt:
buizerd, torenvalk, gaai, koolmees, pimpelmees, zwarte specht, bonte specht, spreeuw, houtduif, mantelmeeuw, grauwe gans, grauwe gors, keep, groenling (enkele honderden), vink, winterkoning, zwarte kraai, kauw, boomklever, ekster en geelgors.

Peter Maessen

Honden Gedrags Centrum
& Hondentrainingen

DE NIEUWE **KIJK OP** HONDEN

www.calmingsigns.com
077-467 86 19

BoerenBond

Beleef het buitenleven!

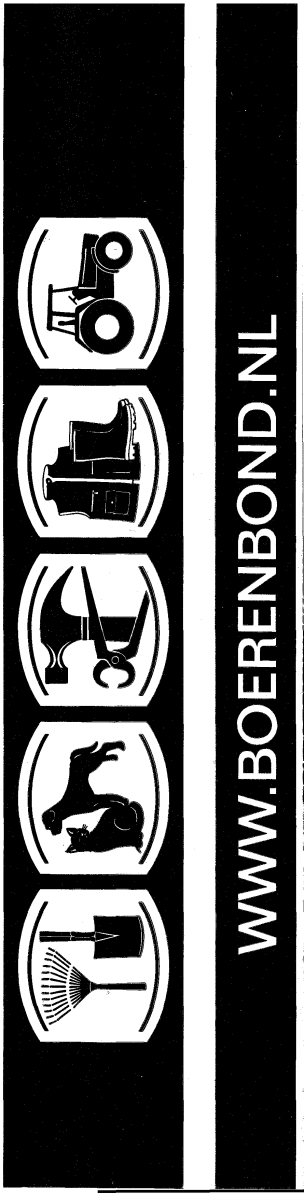

WWW.BOERENBOND.NL

Deze Kijk Op kwam mede tot stand door een donatie van de Rabobank

De volgende personen werkten mee aan deze Kijk Op:
Til Vermeulen
Jan van Enckevort
Math Ghielen,
Peter Maessen, ook foto's
Wim Maassen ,ook foto's
Frans Verdonschot, ook foto's
Jan Jacobs
Henk van Loon, ook foto's
Sytske Venstra, ook foto's
En de jongens van Print Point hebben gekopieerd en geniet
Distrubutie: Jo, Jan, Sytske en Harry

ADRESSEN BESTUUR EN WERKGROEPEN

Voorzitter:
Math Ghielen, Schoutenring 14, 5981 DS Panningen
Tel: 077-3074939

Secretaris, Vogelwerkgroep en PR:
Peter Maessen, Dorpstraat 89, 5993 AM Maasbree
Tel: 077-4653761 ivnmaessen@home.nl

Penningmeester, Redactie Kijk Op en Ledenadministratie:
Sytske Venstra, Hoekerstraat 9 B, 5987 AN Egchel
Tel: 077-3060791

Bestuurslid:
Wim Maassen, Koetsiersweg 8, 5988 CN Helden
Tel. 077-4661770

Bestuurslid:
Jan Stevens, St. Lambertusstraat 17, 5988 EE Helden
Tel. 077-3076232

Jeugdwerkgroep:
Angelique Leunissen, Dr. Cuijpersstraat 19, 5981 TX Panningen
Tel: 0654712114

Groene Winkel:
Jo Lormans, Markt 109, 5981 AP Panningen
Tel: 077-3072285

Activiteitenwerkgroep:
Jan Jacobs. W. Crijnsstraat 7. 5988 KL Helden
Tel: 077-3077792

Landschapsonderhoud werkgroep:
Henk van Loon. Past.Knippenbergstraat 14, 5988 CV Helden.
Tel: 077-3076874

Florawerkgroep:
Toos Wilms. Zelen 38, 5981 PN Panningen.
Tel: 077-3075111

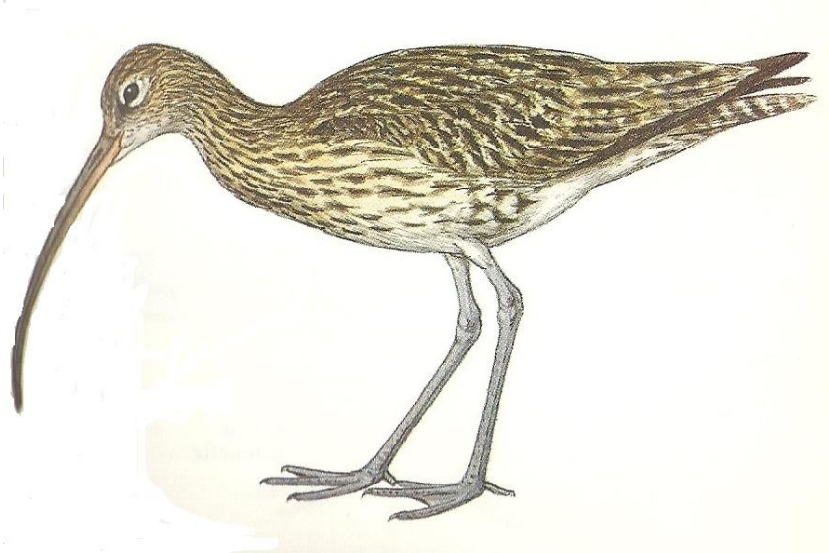

wulp

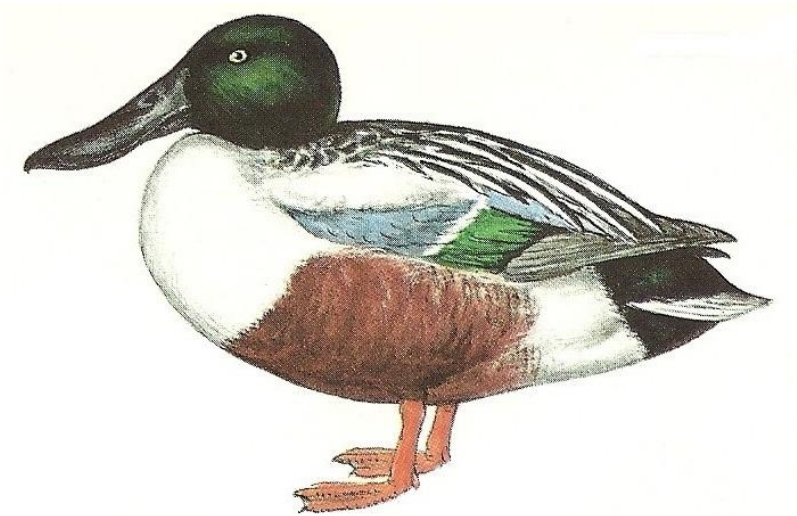

slobeend

Kijk Op

1978

IVN Helden

Jaargang 29 nummer 3 april 2011

Het IVN (vereniging voor natuur- en milieueducatie) is een landelijke vereniging die in 1960 is opgericht, met als doel het bevorderen van het natuur- en milieubesef, door middel van lezingen, excursies, wandelingen en natuuronderhoud.
Het IVN bestaat uit een aantal plaatselijke afdelingen, die op hun eigen manier deze doelstelling nastreven. IVN Helden is in 1978 opgericht.

Wilt u graag **lid worden** van het IVN Helden dan kunt u zich voor meer informatie en aanmelding wenden tot de ledenadministratie:
Sytske Venstra. Hoekerstraat 9B, 5987 AN Egchel. Tel.077-3060791.
Of via een van de andere bestuursleden.

Abonnementen kunnen elk moment ingaan en worden automatisch verlengd.
Bij aanmeldingen na 1 september van het lopende jaar worden de contributie en het abonnementsgeld gehalveerd.
Opzegging schriftelijk, tenminste twee maanden voor het einde van het jaar bij de ledenadministratie.

Het lidmaatschap IVN lid:	€ 22,50 per jaar.
Huisgenoot lid:	€ 14,00 per jaar
Een abonnement op de Natuurgids	€ 15,00 per jaar.

Het mee doen aan onze wandelingen, excursies, dia- of thema avonden is voor iedereen gratis. Wilt u toch iets geven dan kan dat op
Banknummer: 14.19.26.961 van IVN Helden. O.v.v. gift.

“Kijk Op” is een uitgave van het IVN Helden. Dit blad verschijnt 4 keer per jaar in een oplage van 175 exemplaren. Kopij kunt u inleveren op diskette/E-mail of op papier bij de redactie van de Kijk Op. Svenstra@hetnet.nl

Data “Kijk Op”

Aanleveren kopij:	Verschijningsdata:
Voor 7 december	begin januari
Voor 7 maart	begin april
Voor 7 juni	begin juli
Voor 7 september	begin oktober

Website IVN Helden: http://www.ivnhelden.nl
Leden kunnen een account aanvragen voor het besloten gedeelte.

VERENIGING VOOR NATUUR- EN MILIEU EDUCATIE

IVN HELDEN

Het IVN gebouw. Kloosterstraat 12 te Helden
Route: Bij de rotonde bij hotel Antiek richting Kessel.
Na ong. 200 meter bij de bocht links af, schuin de Kloosterstraat in.
Het tweede gebouw aan de rechter kant is het IVN gebouw.
De ingang bevindt zich aan de rechter zijkant.
Parkeerplaatsen aanwezig.

Activiteiten
April-mei-juni 2011

Datum	Activiteit	Blz.
Zo 3 apr	**Excursie Landgoed Hoosden in St. Odiliënberg** Gids: Har Mestrom Vertrek 8.30 uur vanaf IVN gebouw Helden Coördinator: Wim Maassen Tel. 077-4661770	14
Do 14 apr	**Jaarvergadering** Aanvang 20.00 uur in het IVN gebouw Coördinator: Math Ghielen Tel. 077-3074939	4-12
Zo 17 apr	**Wandeling Beegderheide** Gids/begeleider: Wim Maassen Vertrek 8.30 uur vanaf het IVN gebouw Coördinator: Wim Maassen Tel. 077-4661770	20
Zo 8 mei	**Wandeling Schoorkuilen** Nederweert Gids: Limburgs Landschap Vertrek 9.00 uur vanaf het IVN gebouw Coördinator: Jan Jacobs Tel. 077-3077792	24
Za 28 mei	**Dagwandeling** Vertrek 7.30 uur vanaf Wilhelminaplein/ gemeentehuis te Panningen Coördinator: Jan Jacobs Tel. 077-3077792	18
Do 9 jun	**Vleermuizen kijken met bat detector** Gids: Frans Verdonschot Vertrek 20.30 uur vanaf IVN gebouw Coördinator: Wim Maassen Tel. 077-4661770	23
Do 23 jun	**Zomeravondwandeling** Vertrek 18.45 uur vanaf het IVN gebouw Gids en coördinator: Peter Maessen Tel. 077-4653761	

VOORWOORD

Beste lezeressen en lezers

De winter 2010-2011 ligt weer achter ons. Het kan dus nog echt winteren. We hebben de winter mogen ervaren met al zijn grilligheden. Veel overlast veel geweldig mooie waarnemingen. Met een combinatie van beiden valt alles wel weer mee. Het is maar door welke bril we kijken. In deze Kijk Op weer een blik op de activiteiten die het IVN biedt. Complimenten voor degenen die er steeds weer in slagen natuurliefhebbers activiteiten te bieden die de moeite waard zijn. Het is weer voorjaar, de natuur laat zich zien op heel veel geweldige manieren. We genieten van kleine en grote waarnemingen. Maak anderen deelgenoot!

Veel voorjaarsbeleving!

De redactie
Jan van Enckevort

Spotvogels. Foto W.Maassen

Kijk Op, april 2011
Jaargang 29, nummer 3

UITNODIGING ALGEMENE LEDENVERGADERING EN HULDIGING JUBILARISSEN

Graag nodigt het bestuur jullie uit voor de Algemene Ledenvergadering op donderdag 14 april 2011.
Met veel plezier willen we op deze dag weer 5 zilveren jubilarissen huldigen die een kwarteeuw lid zijn van onze vereniging. Jubilarissen die onze vereniging een warm hart toedragen en ook jubilarissen die zich op een speciale manier extra voor ons hebben ingezet. Graag willen we hen op deze avond dan ook van harte feliciteren en bedanken voor 25 jaar trouw lidmaatschap. We nodigen jullie allen daarom graag uit onze jubilarissen te komen feliciteren en samen dit heuglijke feit te vieren.
Daarna willen we weer graag met jullie het afgelopen jaar evalueren en de toekomst van onze vereniging bespreken.
We hopen velen van jullie te mogen ontmoeten.

Met vriendelijke groet,
Math. Ghielen, voorzitter.

ALGEMENE LEDENVERGADERING IVN HELDEN

Uitnodiging voor de jaarlijkse Algemene Ledenvergadering van onze vereniging op donderdag 14 april 2011.
Aanvang 20.00 u. in het IVN gebouw.

A G E N DA

1. Welkomstwoord door de voorzitter.
2. Huldiging jubilarissen.
   We verwelkomen dit jaar 5 jubilarissen,
   Mevr. Ria Boonk, Mevr. E Thewis-Grolleman,
   Dhr. Gerard Dings, Dhr. Johan Bruynen en Dhr. Jos van Hal
3. Opening van de Algemene Ledenvergadering.
4. Vaststellen notulen jaarvergadering d.d. 15-04-2010.
5. Vaststellen jaarverslag 2010
6. Vaststellen verslag Commissie van Onderzoek.
7. Verkiezing en benoeming Commissie van Onderzoek.
8. Vaststellen begroting 2011
9. Verkiezing en benoeming bestuursleden.
   Statutair aftredend is Wim Maassen, hij stelt zich herkiesbaar.
   Eenieder die zich als kandidaat-bestuurslid beschikbaar wil stellen kan dit tot aan de vergadering aan de secretaris kenbaar maken.
10. Plannen 2011/2012.
11. Rondvraag.
12. Sluiting.
13. Na de vergadering gezellig samenzijn.
    Er zullen middels een beamerpresentatie foto's van activiteiten van de laatste jaren getoond worden.

Math. Ghielen
Voorzitter.

JAARVERSLAG IVN HELDEN 2010

Beste leden

Het nieuwe jaar 2011 is bij het lezen van dit verslag al weer volop in gang. Het voorjaar is begonnen en de flora en fauna doen weer hun best hun schoonheden te laten zien.
Wij als bestuur hopen jullie middels een gevarieerd jaarprogramma weer op allerlei manieren te laten genieten van al het moois wat de natuur ons te bieden heeft. Ook willen wij jullie middels dit jaarverslag laten zien waar wij het afgelopen jaar mee bezig zijn geweest. De vaste activiteiten hebben jullie zelf mee kunnen maken doch achter de schermen zijn bestuursleden en leden van de verschillende werkgroepen bezig met allerlei taken en voorbereidingen.
Als bestuur hebben we het afgelopen jaar veel aandacht besteed aan het opstarten van de jeugdwerkgroep. Er is volop geprobeerd nieuwe kaderleden te vinden die de overgebleven kaderleden zouden gaan helpen met deze oh zo belangrijke werkgroep. Helaas moeten wij jullie mede delen dat dit nog niet is gelukt. De jeugdwerkgroep heeft dit jaar niet kunnen draaien, jammer want deze werkgroep fungeert toch als fundering voor het IVN voor de toekomst. De resultaten van opleiden van junior natuurliefhebbers zijn pas jaren later merkbaar. Jong geleerd is oud gedaan moeten jullie maar denken. Educatie is en blijft een belangrijke taak van het IVN, en we zullen als bestuur blijven proberen deze jeugdwerkgroep weer op poten te zetten, doch hierbij hebben we jullie aller hulp nodig.
Verder zijn er in het afgelopen jaar weer diverse contacten geweest met instellingen als Gemeente, stichting Daelzicht, IKL, Groenplatform, Staatsbosbeheer, Bosbeheer Helden, Limburgs Landschap enz. om middels een vorm van samenwerking belangrijke natuuraspecten uit te kunnen voeren. In onderstaand overzicht wordt het e.e.a. nog verder toegelicht.

- Het bestuur, bestaande uit 5 personen heeft het afgelopen jaar 7 keer vergaderd.
- Door de programmacommissie werd weer een prima jaarprogramma samengesteld
- De Kijk Op commissie was volop in de weer ons eigen verenigingsblaadje weer een optimale uitstraling te gaan geven. Bekeken werd en

wordt of we in de toekomst de Kijk Op weer in kleur kunnen gaan drukken.
- Buiten het normale jaarprogramma werden we 18 keer benaderd voor het gidsen van wandelingen voor o.a. buurtverenigingen, Wigwam vakanties Heel, Zij Actief, en zusterverenigingen.
- We hebben contacten gelegd met Stichting Daelzicht (deze lopen nog steeds) waarmee het IVN mee wil gaan samenwerken. Stichting Daelzicht heeft een eigen werkgroep natuuronderhoud voor mensen met een beperking, die op vele fronten bezig is met natuuronderhoud. Geprobeerd werd/wordt deze mensen te laten samenwerken met de leden van de onderhoudswerkgroep van ons IVN. Wij hopen in de loop van 2011 hier mee te kunnen beginnen.
- Ook werden het afgelopen jaar contacten gelegd met Stichting Vorkmeer/Prisma m.b.t. de Naschoolse Kinderopvang met de bedoeling in de loop van 2011 deze kinderen kennis te laten maken met de natuur.
Middels enkele middagen, over een nog nader te bepalen periode, zullen leden van het IVN programma's gaan opzetten om deze kinderen wegwijs te maken in de natuurbeleving. Deze vorm van samenwerking zou dan weer een opzet kunnen gaan worden van onze eigen weer op te richten jeugdwerkgroep.
- Ook zijn er contacten geweest via het IVN Consulentschap Roermond met de Floriade organisatie. Een groots opgezet evenement dat Limburg internationaal op de kaart moet gaan zetten.
- Middels deze vorm van samenwerking zullen we gaan proberen ook het IVN in het algemeen meer nationale en internationale bekendheid te geven. Tijdens de opening van deze Floriade en de weken daarna zullen diverse Limburgse IVN afdelingen, waaronder ook Helden, de aanwezige IVN stand gaan bezetten. Op deze manier zal het IVN in het algemeen meer bekendheid krijgen op lokaal, landelijk en internationaal niveau.
- De samenwerking met de nieuwe gemeente Peel en Maas werd in het afgelopen jaar weer verder uitgebreid. In opdracht van deze Gemeente werd het IVN diverse malen gevraagd Quick Scans Flora en Fauna uit te voeren op plaatsen waar nieuw- of verbouwplannen gepland worden. Voor het uitvoeren van deze Quick Scans ontvangt het IVN een financiële vergoeding.
- Enkele bestuursleden hebben de bijeenkomsten in Koningslust, inzake de uit te voeren natuurcompensaties, bijgewoond. Er werden voorstellen gedaan die in de loop van 2011 ook uitgevoerd zullen gaan worden.

- Leden van de onderhoudswerkgroep zijn nog nauwer gaan samenwerken met Staatsbosbeheer. Op deze manier werden er door Staatsbosbeheer gereedschappen gedoneerd die het makkelijker maken de werkzaamheden in het Kwistbeekdal uit te voeren. Het IVN zelf heeft ook geïnvesteerd in gereedschappen als kettingzagen, snoeischaren enz.
- De samenwerking met andere IVN afdelingen in de regio Noord/ Midden-Limburg werden geïntensiveerd middels een tweejaarlijkse regio-overleg.
- Onze afdeling is tevens vertegenwoordigd in de Stichting en het bestuur van het Streekmuseum 't Land van Peel en Maas.

De ongeveer 20 activiteiten van het jaarprogramma 2010 werden door ongeveer 500 deelnemers bezocht.

In 2010 zijn 3 leden overleden, hebben 5 leden opgezegd en zijn er 4 nieuwe bij gekomen.
Op 31 december telde de vereniging 103 leden en 18 gezinsleden, van wie 55 de Natuurgids ontvingen.

Zoals jullie zien leeft er nogal wat achter de schermen, we hopen dan ook het komende jaar 2011 een aantal reeds uitgevoerde activiteiten nog verder uit te bouwen en de nog in de pen zittende bezigheden op te kunnen gaan pakken.
Gezien de vele nog uit te voeren werkzaamheden kunnen we nog hulp gebruiken, dus schroom niet en meld je aan.

Peter Maessen
Secretaris

NOTULEN Ledenvergadering IVN HELDEN 15 april 2010

Afgemeld: May Hendrikx en echtgenoot, Harry Senden, Jan Jacobs, Jac Ottenheijm en Johan Ter Heide.
Aanwezig: Peter Maessen (Grashoek), Jos Hunnekens, Jan Knapen, Riet v.d. Heuvel, Jack Hunnekens, Mart Christiaens, Peter Wijnhoven, Jo Lormans, Ber Aerts, Jos van Hal, Jac Kerkhofs, Math Lemmens, Henk van loon, Toos Wilms, Sytske Venstra, Math Ghielen, Wim Maassen, Jan Stevens en Peter Maessen.

Notulist : Toos Wilms

1. Welkomstwoord door de voorzitter:
De voorzitter (Math) heet de aanwezigen van harte welkom. Bestuurslid Wim Maassen zal i.v.m. ziekte later komen. Secretaris Peter Maessen komt door omstandigheden ook later. Toos Wilms zal daarom deze vergadering notuleren. Er zijn dit jaar geen jubilarissen.

2. Opening van de Algemene Ledenvergadering:
Math geeft een beeld van de vereniging van het afgelopen jaar.

- Wandelingen en educatie is de grootste peiler van de vereniging.
- Het IVN heeft steeds vaker te maken met Ruimtelijke Ordening, omdat het vooraf bij projecten wordt betrokken en daardoor meer invloed heeft en minder bezwaarprocedures
hoeft te starten.

- IVN staat voor educatie en wil graag een groep schoolgidsen realiseren. Het komende jaar onderzoekt het de mogelijkheden om een groep schoolgidsen te realiseren. Wim Maassen vertelt zijn ervaringen als schoolgids.
- Er zijn 25 jeugdleden actief bij de jeugdwerkgroep. De vogelwerkgroep en Wim Maassen ondersteunen deze groep.
- Ongeveer 20 keer is er, buiten het jaarprogramma om, op verzoek een wandeling georganiseerd.
- 1 keer werd er op verzoek succesvol een kinderfeestje georganiseerd. Wim Maassen doet hiervan verslag.
- Het aantal deelnemers aan activiteiten blijft op peil en de activiteiten worden gewaardeerd. Het ledenbestand blijft daardoor op peil.
- Er is voor 6 jaar subsidie toegezegd voor het Kwistbeekdal.
- Er is een goede verstandhouding binnen het bestuur.

3. Vaststelling notulen jaarvergadering d.d. 16-04-2009:
De vergadering keurt de notulen goed.

4. Vaststelling jaarverslag 2009:
De vergadering keurt het jaarverslag goed.

5. Verstellen verslag van de Commissie van Onderzoek:

- Math Lemmens meldt dat de Commissie van Onderzoek bestond uit hem en Peter Wijnhoven. De vereniging is financieel gezond. De boekhouding is gedegen en duidelijk gevoerd. Hij dankt de penningmeester (Sytske Venstra) hiervoor.

De vergadering keurt het verslag van de commissie goed.

- Sytske geeft een toelichting op het financieel verslag van 2009.

Het financieel verslag 2009 wordt vastgesteld.

6. Vaststellen begroting 2010:
Voor het Kwistbeekdal ontvangt de vereniging extra subsidie omdat er meer kruiden per m^2 moeten komen. De subsidie is bedoeld om de minderopbrengst van percelen, door niet te bemesten en te verarmen, te compenseren. De vereniging besteedt maaien en afvoeren uit. Staatsbosbeheer voert af. Als tegenprestatie onderhoudt het IVN enkele poelen in het ge-

bied. Door het groenplatform is gevraagd het Kwistbeekdal natuurgebied te maken. Het is onrendabele grond voor agrariërs. Zij zouden het volplaatsen met bomen. Doel van het natuurbeheer door het IVN is dat het Kwistbeekdal open blijft. Bovendien is het financieel voordelig voor het IVN.
De begroting is goedgekeurd.

7. Verkiezing en benoeming Commissie van Onderzoek:
Peter Maessen uit Grashoek en Mat Lemmens worden gekozen en benoemd.

8. Verkiezing en benoeming bestuursleden:
Sytske Venstra en Peter Maessen zijn aftredend. Zij worden onder applaus opnieuw benoemd.

9. Plannen 2010/2011:

- In samenwerking met IVN Baarlo en Meijel wordt bekeken of het mogelijk is en of er voldoende animo is om cursussen te organiseren. Het gaat om een groencursus, libellencursus, mossencursus, vogelcursus en schoolgidsencursus.
In het kader van de schoolgidsencursus zal Math overleggen of een combinatie met Cultuurpad (onderwijsproject) mogelijk is.
- Op verzoek van Bér Aerts zal met de gemeente overlegd worden over de boomplantdag.
- Jos van Hal attendeert op het Verenigde Naties “jaar van de biodiversiteit”. In de “groene maand” wordt dit als thema gehanteerd.
Bijbehorende onderwerpen zijn:

⇒ De ecologische hoofdstructuur beoogt in het hele land aaneengesloten natuurgebieden te realiseren. Nadeel is dat het buiten deze gebieden moeilijker is om gebieden te beschermen.

⇒ 24 april is er een bijeenkomst over bosranden van de Stichting Bosbeheer.

⇒ Het beheer van het Kwistbeekdal, Muskesven, de activiteiten van de onderhoudswerkgroep en de plantenwerkgroep en de verte-

genwoordiging in het groenplatform zijn allemaal rechtstreeks gericht op biodiversiteit.

⇒ Mart Christiaens meldt dat “Maatschappelijke stage”nog in ontwikkeling is en daarom nog weinig concreet. Hij volgt de ontwikkelingen verder.

10. Rondvraag:

- Peter Maessen uit Grashoek vraagt om meer bekendheid te geven aan de floragroep. Activiteiten moeten verenigingsbreed meer samen worden ingepland. Math meldt dat er een nieuwsbrief via e-mail verspreidt wordt. Activiteiten komen op de website en de huis aan huis bladen zijn een mogelijkheid om meer te publiceren.

Komende herfst bestaan het IVN Nederland 50 jaar. Er is dan een groot interview met het IVN door Omroep P & M.

- Naar aanleiding van een vraag van Jos Hunnekens inzake de nieuwe gemeente Peel en Maas, meldt Math dat een fusie met het IVN Baarlo en Meijel niet aan de orde is.
- Jac Hunnekens vraagt, in het kader van de privacy, om mails onder BCC te versturen.
- Mart Christiaens geeft het bestuur een zelf opgesteld werkstuk over het Beesels Broek. Hij wil over een jaar, na pensionering, PR werk doen voor de vereniging.
- Peter Wijnhoven wil wel gidsen.
- Er zijn al 41 deelnemers voor de dagwandeling.

11. Sluiting:

Om 21.35 uur sluit de voorzitter de vergadering.

(Deze notulen zijn eerder afgedrukt in de Kijk Op van juli 2010.)

NOSTALGIE

Vorige week tijdens een boswandeling zag ik iets dat volgens mij toch wel het vermelden waard is. In het bos was een bosarbeider bezig, hij had een groot aantal bomen gezaagd. Nu was hij bezig om deze bomen naar de rand van het bos te transporteren, hij gebruikte hier echter geen grote trekker met kar voor, maar een heus Belgisch trekpaard. Ik ben even blijven staan kijken want dit is toch echte nostalgie. Vervolgens raakte ik aan de praat met de voerman en hoorde van hem dat hij de laatste tijd steeds vaker gevraagd werd om voor particuliere boseigenaren op deze manier hun bossen te dunnen en onderhouden. Het paard wat hij gebruikte was al 19 jaren oud en kon bijna blindelings zijn werk doen.

Ik moet zeggen dat op deze manier het bos veel minder te lijden heeft en ook dat er veel minder rommel achter bleef. Zo zie je maar dat ook op een nostalgische manier nog wel degelijk bosbouw mogelijk is. Ik vond het in ieder geval zo leuk dat ik dit even wilde vermelden, en ik heb er ook nog even een foto van gemaakt. Bij deze.

Wim Maassen.

EXCURSIE NAAR landgoed Hoosden in St. Odiliënberg.

Op zondag 3 april. Vertrek om 8.30 uur vanaf IVN gebouw Helden. Het landgoed de Hoosden is een particulier gebied dat de laatste jaren vrij toegankelijk is. Het is een kleinschalig gebied dat is gevormd door een oude maasarm. In het gebied vindt je een grote verscheidenheid aan biotopen allemaal kleinschalig, waardoor er ook veel verschillende planten en dieren leven. Waaronder de das maar ook reeën en wilde zwijnen bezoeken het gebied regelmatig.
Op sommige plaatsen is het echt nat dus goed schoeisel is gewenst, en het is alleen te voet te betreden. Dus klein maar fijn.
Voor info Wim Maassen tel 077-4661770.

boven:Spotvogel Onder: Adder, vrouwtje
Foto”s: Wim Maassen

Op 12 maart is er weer volop gewerkt in het Kwistbeekdal

foto's Wim Maassen

En koffie gedronken

Boottocht over de Maas 2011

Foto's Peter Maessen

Terugblik op:

Donderdag 23 januari. Vogelobservatietocht over de Maas.

Op zondag 23 januari vond de jaarlijkse vogelobservatietocht over de Maas weer plaats. Voor vogelliefhebbers is deze activiteit elk jaar weer een goed moment om (water)vogels te spotten.
Even was het spannend of de tocht door het hoge water wel door zou kunnen gaan, doch op woensdag kwam het bericht van schipper Jan dat het water zo snel zakte en de tocht gewoon zijn doorgang kon vinden.
Ook dit jaar werd de tocht georganiseerd samen met het IVN Bakel/Milheeze. Ongeveer 80 personen jong en oud namen deel aan deze tocht.
We vertrokken vanuit de jachthaven in Wanssum en voeren richting de sluizen van Sambeek. Ook een rondje over het Leukermeer was ook dit jaar weer een onderdeel van de route. Andere jaren was het zo dat er tussen de 70 en 80 vogelsoorten werden waargenomen, nu was dat toch behoorlijk minder. Een combinatie van het eerdere hoge water en het goede weer zouden hiervan de oorzaak kunnen zijn. Toch minder wil zeker niet zeggen dat de tocht niet de moeite waard was. Integendeel er werden verschillende grote groepen vogels waargenomen.
Op een van de ondergelopen maasarmen telden we 225 grote zwanen en 52 kleine zwanen. Dat er op deze plaats iets aan de hand was bleek uit de aanwezigheid van vele vogelaars die aan de wal bemand met verrekijkers en telescopen deze groep zwanen stonden te bekijken.
Bij de sluizen aangekomen keerde de boot om zo weer terug richting Wanssum te varen. Na 3 uur varen keerden we terug in de haven en namen we tevreden afscheid van de aanwezigen.

Peter Maessen

OPGAVE DAGWANDELING 2011

Mensen die willen deelnemen aan de dagwandeling op 28 mei dienen zich van tevoren op te geven.
Opgave door betaling naar rekening 176906606
t.n.v. J.M.M. Jacobs, met de volgende omschrijving:
Dagwandeling 2011.
je naam, postcode, huisnummer.
Aantal leden, aantal niet leden.
Je telefoonnummer.
Zie voorbeeld

Datum bankafschrift is datum opgave!!!!

In totaal kunnen 50 personen met de bus mee. Dus vol is vol.
Opgave's die te laat zijn worden teruggestort en deze mensen krijgen persoonlijk bericht.
De bijdrage voor de dagwandeling bedraagt € 16.- voor onze leden en € 18.50 voor niet leden.

PROGRAMMA FLORAGROEP IVN HELDEN

Bij elkaar komen om 9.00 uur bij het
IVN gebouw, Kloosterstraat 12 te Helden

27	Maart	Bomen Kessel (herkennen/inventariseren)
10	April	De Moost (inventariseren)
15	Mei	Maasbree Dubbroek ANWB route (inventariseren)
22	Mei	Maasbree De Winkel (inventariseren)
26	Mei	Wadi Zelen (monitoren)
5	Juni	Hamert Maasduinen plezierwandeling
26	Juni	Snep (monitoren)
10	Juli	Maascorridor (inventariseren)
17	Juli	De Schorf (monitoren)
31	Juli	Wadi Zelen (monitoren)
4	Sept.	Bomen kerkhof Panningen, Piushof, Rieterpark (inventariseren)
16	Okt.	Paddenstoelen Kesseleikerbroek (monitoren)

We willen bij de geplande excursies de zusterverenigingen te betrekken, want misschien hebben zij al veel gegevens van die gebieden in hun dorp.

foto: Sytske Venstra Wadi Zelen

WANDELING BEEGDERHEIDE.

Op Zondag 17 April brengen we een bezoek aan de Beegderheide.
Dit gebied gelegen tussen de Napoleonsbaan en de dorpen Horn en Beegden is een half open bos-, heide- en stuifduinen-gebied met een rijke flora en fauna. Dus voor ieder wat wils.
We vertrekken om half negen vanaf het IVN gebouw aan de Kloosterstraat no, 12 in Helden.
Om ongeveer 9uur beginnen we dan aan onze wandeling.
We starten met de wandeling vanaf het parkeerplaatsje gelegen aan de weg van Horn naar Beegden. Even voorbij de viaduct over de N 280.
De wandeling is alleen geschikt voor voetgangers, dus geen rolstoel of buggies. We hopen natuurlijk weer op een goede opkomst.
Voor info bellen met Wim Maassen 077-4661770 of 0610671276.

IN HET GRAS

Grutto (Limosa limosa)

Streeknamen: Skries, slijktreder, marel, griet of grit.

Voorkomen: 30.000 broedpaar (2007), afname 60% sinds 1960; op Rode Lijst als gevoelig. Broedvogel in matig intensief gebruikte graslanden. Kruidenrijke, licht bemeste en laat gemaaide hooilanden genieten de voorkeur. Overwintert vooral in West-Afrika.

Leefwijze: Nest in het gras op de grond. Legtijd van eind maart tot eind mei. Eén legsel. Aantal eieren: 4, soms 3 of 5. Broedduur: ongeveer 25 dagen. Beide vogels broeden. Nestvliedende jongen. Vliegvlug vanaf 25 – 30 dagen.

Voedsel: insecten, larven, slakjes, kleine kikkers en wormen.

EVEN TERUGBLIKKEN…....

Zondag 2 januari. Winterwandeling.

Een stralende dag in het Dubbroek. Zo mag deze dag echt wel genoemd worden. Maagdelijk wit en krakende sneeuw maakte van het Dubbroek een winters sprookje. Het IVN Baarlo was dit jaar aan de beurt om de jaarlijkse gezamenlijke winterwandeling te organiseren. Zij hadden een schitterende wandeling uitgezet door het Dubbroek, langs de bevroren visvijver en langs het afwateringskanaal terug. Onderweg kregen we nog een aandoenlijke act van een "stervende zwaan". Een van de deelneemsters liet ons in eerste instantie schrikken. Ze liet zich, gehuld in fleurige kledij, theatraal in de witte wegberm vallen. We dachten aan een hartaanval. Toen we bij haar kwamen lachte ze ons echter vrolijk toe. "Ik kon het gewoon niet laten om even lang en breed in de sneeuw te gaan liggen. Uiteindelijk een hilarisch intermezzo op deze mooie middag.
Velen wilden schijnbaar na de kerstdagen even de extra kilootjes wegwerken. Ruim 40 wandelaars mochten we begroeten waarvan ongeveer 2/3 vanuit Helden was meegereisd.
Op het einde van deze zonnige middag werden we uitgenodigd om in restaurant Boszicht te gaan genieten van een heerlijke kop soep.
IVN Maasbree/Baarlo bedankt voor deze mooie middag.

Hoog water Maas bij Kessel

Donderdag 13 januari. Nieuwjaarstreffen.

Het traditionele Nieuwjaarstreffen was ook dit jaar weer een sfeervolle en gezellige bijeenkomst. Onze leden treffen elkaar, praten elkaar bij, drinken een goed glas wijn en genieten van een lekker hapje.
Dit jaar leek het wel een beetje op een stoelendans. Gedurende de avond wisselde men veelvuldig van plaats om dan eens met deze en dan weer met iemand bij te kletsen.
Kortom een gezellige avond die de sfeer binnen onze afdeling goed weergeeft.
Alleen werd onze voorzitter gesommeerd om het volgend jaar toch maar een nieuwjaarsboodschap voor te bereiden. Ja, ja, leden kunnen ook wel eens lastig zijn. We mochten ongeveer 25 leden verwelkomen.

Donderdag 10 februari. Lezing vleermuizen

Er is de laatste jaren veel te doen geweest over vleermuizen in Helden.
Al dan niet zeldzame soorten wonen en woonden in de Parochiekerk van Panningen, in de te renoveren ringoven, in de Dörper toren en in een woonhuis op de Nachtegaalstraat in Helden.
We zien ze, behalve in de winter, regelmatig in de schemering rond vliegen. Fladderende, meestal kleine, wezentjes. Een beetje geheimzinnig. Je kunt ze ook niet echt goed zien en soms circuleren er bloeddorstige en mysterieuze verhalen rondom deze diertjes.
Om ons een beetje meer bekend te maken met deze medebewoners van onze streek hield Frans Verdonschot een unieke en zeer leerzame lezing over de vleermuis. In een helder verhaal kregen we uitleg over de soorten en het gedrag van deze fladderaars. Met goede afbeeldingen en dia's werden de verschillen duidelijk gemaakt. Frans wist ook goed uit te leggen hoe hun sonarsysteem werkt en hoe zij voedsel vangen. In een apart gedeelte ging hij in hoe deze diertjes leven, waar ze verblijven in de verschillende jaargetijden en hoe ze beschermd moeten worden. Want alle vleermuissoorten zijn beschermd.
Omdat hun leefgebied in Helden hier en daar aangetast is heeft de Gemeente Peel en Maas, op initiatief van o.a. het IVN Helden, langs de Neerseweg een vleermuiskelder laten bouwen. Frans zal deze kelder samen met onze IVN afdeling beheren en inventariseren.

Op donderdag 9 juni trekken we samen met Frans en een baddetector het veld in om vleermuizen op te sporen. Vertrek om 20.30 vanaf het IVN-gebouw. Natuurlijk is weer iedereen van harte welkom.

Stormschade in Heldense bossen

Donderdag 24 februari. Dia/voorlichtingsavond
Over gebied Schoorkuilen in Nederweert-Eind door Henk Heyligers van het Limburgs Landschap.

Enige jaren geleden hebben al eens van Edmund Staal van het Limburgs Landschap uitleg gekregen over de natuurontwikkelingsplannen nabij Sarsven/De Banen in Nederweert-Eind.
Nu is dit project in zijn eindfase. Henk Heyligers heeft ons in een boeiend verhaal uitleg gegeven over het waarom en het hoe van dit prachtige gebied. Gekeken is naar de historische geschiedenis en betekenis van dit gebied. Hoe en waar werd het bewoond, waar liepen beken, hoe zag het landschap er enige eeuwen geleden uit. In een lange herinrichtingsperiode is de bovenste grondlaag verwijderd, zijn beken weer in hun oorspronke-

lijke bedding teruggebracht en zijn nieuwe vennen gegraven. Ruim 25 bezoekers mochten we ontvangen. Henk heeft ons nieuwsgierig gemaakt. Op zondag 8 mei gaan we samen met een gids van het Limburgs Landschap dit gebied bezoeken en verkennen.
We vertrekken om 0.900 u vanaf het IVN gebouw.

Donderdag 17 maart. Dialezing Noordpool, Spitsbergen en de Lofoten door Henk van Dijk.

Al vele jaren laat Henk van Dijk ons genieten van zijn werkelijk schitterende natuuropnamen. Ook deze avond weer liet hij ons kennismaken met het mooie, stille, wilde en soms adembenemende noordpoolgebied. Onvoorspelbaar wat hij met zijn oog voor detail, met zijn camera’s 200, 400 500 millimeterlenzen, converters etc., maar vooral geduld weet vast te leggen. We hoeven er niet meer naar toe te gaan. Henk heeft ons al alles laten zien, zei een van de 35 bezoekers van deze avond. Schitterende landschapsbeelden, bevroren landschappen, bergen, blauw doorschijnende gletsjers, mysterieuze noorderlichten en vooral vele vogels en zee- en landdieren. Papegaaiduikers, de bek vol met vis, visarenden, al dan jagend, baltsend, spiedend. Elanden, poolvossen en ijsberen. Een zeer aandoenlijk beeld van een vrouwtjes ijsbeer met 2 zogende jongen. Maar ook Orka's, walrussen en robben. Ik zit dit nu te schrijven, de beelden schieten in mijn hoofd voorbij doch de namen zijn verdwenen. Zal wel met m'n leeftijd te maken hebben. Een geweldige avond weer van Henk die hiervoor in verschillende jaargetijden naar deze eilanden is toegetrokken om zijn prachtige beelden te maken. Een avond weer waar de oh's en ah's niet van de lucht waren, waarvan we genoten.
Henk beloofde ons het volgend jaar van zijn reiservaringen naar IJsland te laten genieten. En overigens zijn serie over de ijsvogel, waarvan we het vorig jaar een voorproefje te zien kregen, is ook bijna klaar.
We kijken er weer naar uit.

Math Ghielen

IN HET GRAS

Kievit (Vanellus vanellus)

Streeknamen: Ljeap, ljip, liep, leep, kiwyt of kiefte.

Voorkomen: 200.000 – 300.000 broedpaar (2000), niet op Rode Lijst, maar aantallen gaan achteruit. Broedvogel van wei- en bouwland en zeer talrijke doortrekker; overwintert in zeer groot aantal. 's Winters ook vogels uit Noord- en Oost-Europa. Schuift voor de vorstgrens uit.

Leefwijze: Nest is een kuiltje in de grond. Legtijd van begin maart tot in juli. Eventueel vervolg legsel. Aantal eieren: 3 - 4. Broedduur: ongeveer 28 dagen. Voornamelijk vrouwtje broedt. Nestvliedende jongen. Vliegvlug vanaf 35 - 40 dagen.

Voedsel: aardwormen, larven, kevers, vliegen, rupsen, ook kikkertjes en slakken.

Honden Gedrags Centrum
& Hondentrainingen

DE NIEUWE **KIJK OP** HONDEN

www.calmingsigns.com
077-467 86 19

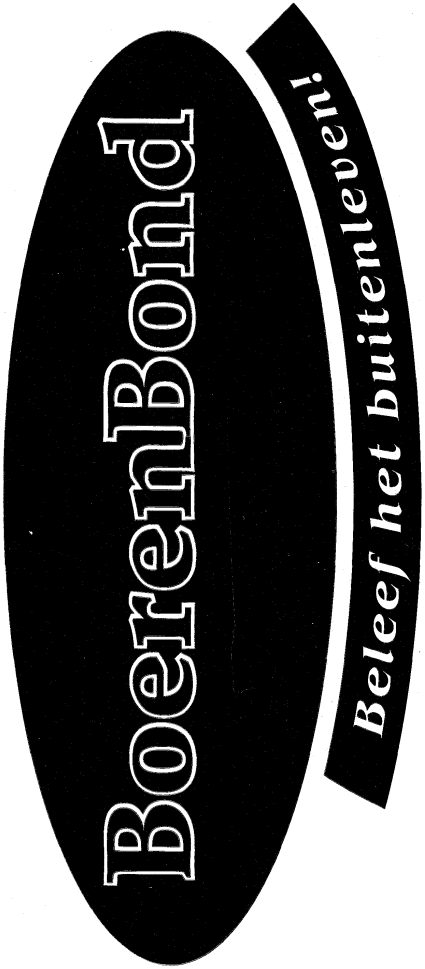

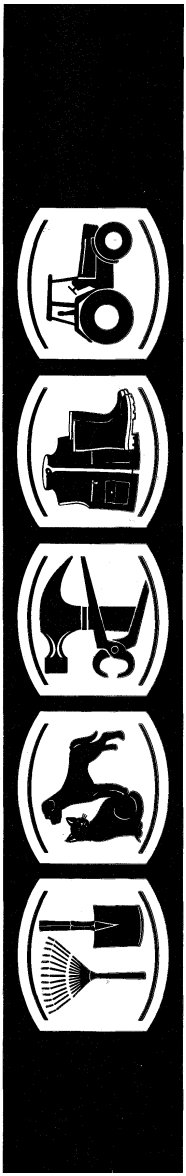

WWW.BOERENBOND.NL

ADRESSEN BESTUUR EN WERKGROEPEN

Voorzitter:
Math Ghielen, Schoutenring 14, 5981 DS Panningen
Tel: 077-3074939

Secretaris, Vogelwerkgroep en PR:
Peter Maessen, Dorpstraat 89, 5993 AM Maasbree
Tel: 077-4653761 ivnmaessen@home.nl

Penningmeester, Redactie Kijk Op en Ledenadministratie:
Sytske Venstra, Hoekerstraat 9 B, 5987 AN Egchel
Tel: 077-3060791

Bestuurslid:
Wim Maassen, Koetsiersweg 8, 5988 CN Helden
Tel. 077-4661770

Bestuurslid:
Jan Stevens, St. Lambertusstraat 17, 5988 EE Helden
Tel. 077-3076232

Jeugdwerkgroep:
Angelique Leunissen, Dr. Cuijpersstraat 19, 5981 TX Panningen
Tel: 0654712114

Groene Winkel:
Jo Lormans, Markt 109, 5981 AP Panningen
Tel: 077-3072285

Activiteitenwerkgroep:
Jan Jacobs. W. Crijnsstraat 7. 5988 KL Helden
Tel: 077-3077792

Landschapsonderhoud werkgroep:
Henk van Loon. Past.Knippenbergstraat 14, 5988 CV Helden.
Tel: 077-3076874

Florawerkgroep:
Toos Wilms. Zelen 38, 5981 PN Panningen.
Tel: 077-3075111

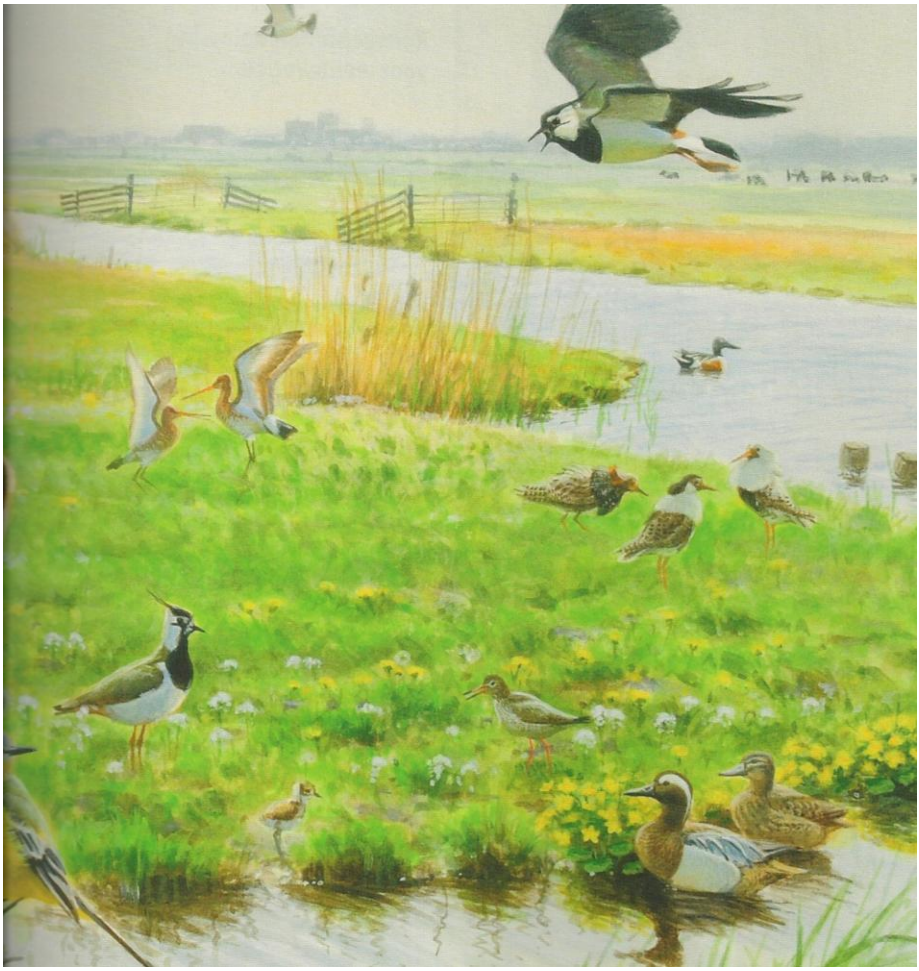

Kijk Op

1978

IVN Helden

Jaargang 29 nummer 4 juli 2011

Het IVN (vereniging voor natuur- en milieueducatie) is een landelijke vereniging die in 1960 is opgericht, met als doel het bevorderen van het natuur- en milieubesef, door middel van lezingen, excursies, wandelingen en natuuronderhoud.
Het IVN bestaat uit een aantal plaatselijke afdelingen, die op hun eigen manier deze doelstelling nastreven. IVN Helden is in 1978 opgericht.

Wilt u graag **lid worden** van het IVN Helden dan kunt u zich voor meer informatie en aanmelding wenden tot de ledenadministratie:
Sytske Venstra. Hoekerstraat 9B, 5987 AN Egchel. Tel.077-3060791.
Of via een van de andere bestuursleden.

Abonnementen kunnen elk moment ingaan en worden automatisch verlengd.
Bij aanmeldingen na 1 september van het lopende jaar worden de contributie en het abonnementsgeld gehalveerd.
Opzegging schriftelijk, tenminste twee maanden voor het einde van het jaar bij de ledenadministratie.

Het lidmaatschap IVN lid:	€ 22,50 per jaar.
Huisgenoot lid:	€ 14,00 per jaar
Een abonnement op de Natuurgids	€ 15,00 per jaar.

Het mee doen aan onze wandelingen, excursies, dia- of thema avonden is voor iedereen gratis. Wilt u toch iets geven dan kan dat op
Banknummer: 14.19.26.961 van IVN Helden. O.v.v. gift.

“Kijk Op” is een uitgave van het IVN Helden. Dit blad verschijnt 4 keer per jaar in een oplage van 150 exemplaren. Kopij kunt u inleveren op diskette/E-mail of op papier bij de redactie van de Kijk Op. Svenstra@hetnet.nl

Data “Kijk Op”

Aanleveren kopij:	Verschijningsdata:
Voor 7 december	begin januari
Voor 7 maart	begin april
Voor 7 juni	begin juli
Voor 7 september	begin oktober

Website IVN Helden: http://www.ivnhelden.nl
Leden kunnen een account aanvragen voor het besloten gedeelte.

VERENIGING VOOR NATUUR- EN MILIEU EDUCATIE

IVN HELDEN

Het IVN gebouw. Kloosterstraat 12 te Helden
Route: Bij de rotonde bij hotel Antiek richting Kessel.
Na ong. 200 meter bij de bocht links af, schuin de Kloosterstraat in.
Het tweede gebouw aan de rechter kant is het IVN gebouw.
De ingang bevindt zich aan de rechter zijkant.
Parkeerplaatsen aanwezig.

Activiteiten
Juli-aug-sept 2011

Datum	**Activiteit**
Zo 10 juli	Flora werkgroep Maascorridor inventariseren Vertrek 9.00 uur vanaf IVN gebouw Helden
Zo 17 juli	Flora werkgroep De Schorf monitoren Vertrek 9.00 uur vanaf IVN gebouw Helden
Zo 31 juli	Flora werkgroep Wadi Zelen monitoren Vertrek 9.00 uur vanaf IVN gebouw Helden
Zo 28 aug	**Wandeling Reindersmeer bij Well** Gidsen: Jan Stevens en Toos Wilms Vertrek 8.30 uur vanaf het IVN gebouw Coördinator: Jan Stevens. Tel. 077-3076232
Zo 4 sep	Flora werkgroep Bomen kerkhof Panningen, Piushof, Rieterpark Vertrek 9.00 uur vanaf IVN gebouw Helden
Za 17 sep	**Jeugd en Natuurbeleving** Groene maand activiteit. Kwistbeek. Gids/begeleider Wim Maassen Vertrek 8.45 uur vanaf IVN gebouw Helden Coördinator: Wim Maassen Tel. 077-4661770
Zo 2 okt	**Paddenstoelenwandeling** Gids: Gerard Dings. Organisatie IVN Baarlo Vertrek 8.45 uur vanaf het IVN gebouw Helden Coördinator: Jan Jacobs Tel. 077-3077792

VOORWOORD

Beste lezeressen en lezers

Het zomernummer van de Kijk Op is weer klaar. Dank aan alle mensen die een bijdrage leverden.
Een vooruitblik op de activiteiten die komen gaan. Een terugblik op de activiteiten die achter ons liggen. Activiteiten die afhankelijk waren van droog voorjaarsweer konden doorgaan. Droog was het! Mogelijk dat de zomermaanden ons een evenwichtiger weer voorschotelen.
Een zomerlang genieten van het buiten zijn. Met verwondering, verbazing, interesse, waarnemen van de natuur die ons omgeeft. Velen zoeken de natuur op in andere Europese landen of soms zelfs andere werelddelen. Overal dwingt de natuur respect af. Gaan we er ook respectvol mee om?

Een fijne zomer!

De redactie
Jan van Enckevort

Kijk Op, juli 2011
Jaargang 29, nummer 4

RECTIFICATIE.

In de Kijk Op van april is een foutje geslopen, graag willen we dit even rechtzetten.
Bij het voorwoord van de redactie stond een foto afgedrukt met als ondertiteling SPOTVOGELS.
Oplettende lezers maakten er ons op attent dat het hier niet gaat om SPOTVOGELS maar om de PESTVOGEL.
Ook staat er dat de foto was gemaakt door Wim Maassen, ook dat klopt niet helemaal. De foto was wel ingestuurd door Wim Maassen maar ze was gemaakt door dhr. Peters uit Maasbree. Ere wie ere toekomt.

De redactie.

KRAANVOGELINVASIE IN LIMBURG

Carnavalsdinsdag 8 maart een stralende voorjaarsdag, noordoosten wind en een stralende zon.
In vele dorpen vierden mensen de boerenbruiloft, anderen fietsten en wandelden, iedereen kon genieten van het mooie weer.
Binnen de vogelaarclubs begonnen de telefoons vanaf 9.30 uur te rinkelen want de lucht werd bevolkt door overtrekkende kraanvogels.

Grote zwermen vogels trokken in V-vorm in noordelijk richting. Hun geluid een cruu cruu was duidelijk hoorbaar. Ze bleven maar komen vaak groepen van enkele honderden vogels trokken over heel Limburg richting Noord-Duitsland. Met een tussenstop op het eiland Rügen trokken ze door richting noorden. Kraanvogels trekken in de periode augustus tot november richting zuiden om daar te overwinteren. In de periode februari tot april zijn vaak kraanvogels te zien die dan weer uit het zuiden richting noorden trekken. Dus zo ook op deze dinsdag. De noordoostenwind zorgde er voor dat de vogels een beetje afweken van hun normale route, die normaal meer zuidelijk ligt.
Kraanvogels zijn makkelijk te herkennen, een langzame maar krachtige vlucht, met uitgestrekte hals en poten en een schel trompetachtig kroeh en een rustiger gutturaal kr-r-r, en verscheidene andere knarsende en sissende geluiden.
Uit de vele meldingen op de site waarnemingen.nl, een site waar vogelaars melden wat er waargenomen wordt, bleek dat velen deze trekkende kraanvogels gespot hebben.

Peter Maessen

MUSEUM 'T LAND VAN PEEL EN MAAS
Nieuwe aanwinsten in natuurkamer

Onze vereniging is naast de Heemkundeverenigingen van Helden, Meyel, Maasbree, Baarlo, Kessel en Neer en het VVV en de Stichting Deportatie Noord Limburg deelnemer in het museum "t Land van Peel en Maas "
Ons aandachtsgebied is vooral de kamer "Tuin van Toen naar Tegenwoordig ".
In deze natuurkamer kun je de natuur en ons landschap op een spannende manier beleven. Er staan "sprekende bomen" in die spannende verhalen vertellen uit onze omgeving. De verhalen worden gesproken door de schrijvers Ton van Reen en An Philipsen en natuurkenner Theo Janssen. Middels sluisjes kun je de Peel laten verdrogen of onder water laten lopen. Je kunt kennismaken met, weliswaar opgezette, dieren uit onze streek, met een stukje turf geschiedenis en steenkool en vondsten uit het maasdal zoals botten van dinosaurussen, bijzondere stenen en nog veel meer.
Recentelijk is deze collectie uitgebreid met een prachtige roerdomp en een kraanvogel.
Van ons lid Nico Verstraten kregen wij een hele collectie uilen en marterachtigen. We zijn nu bezig om alle in ons land voorkomende uilensoorten een plek te geven. Kortom volop actie in "onze Kamer ". Een (her)hieuwd bezoek zeker waard.

Math. Ghielen

JEUGDWERKGROEP

Lukt het ons om de jeugdwerkgroep weer opnieuw opgestart te krijgen?
Jaren hadden we een jeugdwerkgroep die leerlingen van groep 7 en 8 jaarlijks in een leerzaam programma kennis liet maken met onze natuur. In de loop van de jaren hebben vele honderden kinderen op deze manier de natuur kunnen beleven. Onder leiding van o.a. Jan van Enckevort, Arno Bos, Toos Wilms, ouders en nog vele anderen maakten zij op een speelse manier kennis met de natuur. De kinderen en vaak ook hun ouders genoten van deze bijeenkomsten. Daar waar nodig werd deze groep ondersteund door leden van onze andere werkgroepen. Activiteiten zoals het kappen van bomen in het Kwistbeekdal, het "redden van vissen, amfibieën en padden" uit de vloeivijvers van de waterleiding, het jaarlijkse uitstapje, het uitpluizen van braakballen en nog veel veel meer blijven in onze herinnering. Helaas hebben een aantal vaste begeleiders dit jaar moeten afhaken met als gevolg dat we in september van het vorig jaar geen nieuwe groep hebben kunnen opstarten. Daarnaast krijgen we steeds meer verzoeken van o.a. naschoolse kinderopvang, Jong Nederland, de camping, natuurbijeenkomsten voor hen te verzorgen. Het liefst zo vaak mogelijk.
Een aantal van deze bijeenkomsten hebben we al onder bezielende begeleiding van Wim Maassen met een aantal leden uitgevoerd.
Het waren geweldige bijeenkomsten met een enthousiaste jeugd. Doch ze willen meer. Om dit regelmatig te kunnen verzorgen hebben we echter meer mensen nodig. Als bestuur proberen we nu weer een groep enthousiaste leden bij elkaar te krijgen die zowel de bemanning (of bevrouwing) voor de jeugdgroep (ongeveer 10 bijeenkomsten van 18.00 tot 20.00 u. per jaar) alsook voor de andere bijeenkomsten o.a. de naschoolse opvang (ook ongeveer 10 bijeenkomsten die vooral ‘s middags en soms ‘s avonds plaatsvinden).
Je hoeft geen natuurwonder te zijn, kennis en programma's hebben we genoeg. Wat we tekort hebben zijn enthousiaste leden die zich voor onze jeugd en hun natuurbeleving willen inzetten. We hebben al een klein groepje mensen gevonden die zich voor onze jeugd willen inzetten. Dit zijn echter veelal bestuursleden en leden die ook al actief zijn binnen andere werkgroepen van onze vereniging. We zoeken dus nog wat meer mensen. Ben niet te bang dat je niet voldoende kennis hebt, ben een echte IVN’er en meld je aan.

Wil je eerst meer informatie, neem dan contact op met Math. Ghielen (06-10495465) of Wim Maassen (06-10671276)
Op woensdag 6 juli om 19.30 u. ben je ook welkom op de informatie-avond in het IVN gebouw.
Het moet ons lukken, als IVN'ers zijn we dat aan onze jeugd verplicht.

Math. Ghielen.

RANSUILEN IN GRASHOEK

Sinds 1981 doen leden van de Vogelwerkgroep onderzoek naar het aantallen broedgevallen van diverse uilensoorten.
D.m.v. het ophangen van broedkasten is het vaak mogelijk te schatten hoe het gesteld is met de uilenstand in deze gemeente.
Zijn er veel muizen dan zijn er vaak ook veel uilen.
In de gemeente Peel en Maas hangen ca 25 bosuilenkasten, 20 steenuilenkasten en 15 kerkuilenkasten. 1 x Per jaar worden deze kasten gecontroleerd en worden de gegevens verwerkt. Op deze manier kunnen we de toe- of afname van deze vogelsoort redelijk goed in kaart brengen.
Sinds enkele jaren is het aantal bekende broedgevallen van de ransuil tot nul gereduceerd. Het verbaasde ons dan ook dat er in de week van 6 juni een bericht uit Grashoek binnenkwam van de aanwezigheid van 3 jonge en 1 volwassen ransuil.
Na de controle door enkele leden van de VWG van deze melding bleek het inderdaad te gaan over een broedgeval van een koppeltje ransuilen.
Misschien een teken van herstel, wie weet.

Peter Maessen

VERSLAG ALGEMENE LEDENVERGADERING IVN HELDEN
14 APRIL 2011

Aanwezig:
Johan Bruijnen, Marlies Roodbeen, Lotta Grolleman, Jan Jacobs, Jo Lormans, Jack Hunnekens, Mart Christiaens, Jos en Rikie van Hal, Henk van Loon, Jan Knapen, Math Lemmens, Peter Wijnhoven, Sytske Venstra, Jan Stevens, Math Ghielen en Peter Maessen.

Afgemeld: Rob Padje, Toos Wilms, Ber Aerts, Riet v d Heuvel, Ber Geuyen, Wim Maassen, Peter Maessen (Grashoek), Mevr. Verlinden, Gerard Dings, Ria Boonk en Harrie Senden.

Welkomstwoord door de Voorzitter:
De Voorzitter heet de aanwezigen van harte welkom met een speciaal woord aan de aanwezige jubilarissen Mevr Thewis-Grolleman, Johan Bruijnen en Jos van Hal op deze 32 ste ledenvergadering.

Huldiging jubilarissen;
De 3 aanwezige jubilarissen worden door de Voorzitter bedankt voor al die jaren dat zij het IVN Helden ieder op hun eigen manier hebben ondersteund. Tevens ontvangen zij de oorkonde en het zilveren speldje dat door het landelijke IVN beschikbaar wordt gesteld. Namens het IVN Helden ontvangen zij nog een bloemetje.

Opening van de Algemene Ledenvergadering:
Begonnen wordt met een minuut stilte voor de overleden leden in het afgelopen jaar dhr. Ge Kessels, dhr P Kempeners en dhr Deckers.
Zoals reeds vermeld in het jaarverslag was het Bestuur in het afgelopen jaar, het 33ste levensjaar, druk doende met de diverse activiteiten.
Buiten het jaarprogramma wordt het IVN Helden meerdere malen gevraagd wandelingen te gidsen in en buiten de gemeente Peel & Maas.
Helaas is het tot op heden niet gelukt de jeugdwerkgroep opnieuw op te starten. De bedoeling is voor 1 september dit karwei wel geklaard te hebben.
Vele leden hebben ook het afgelopen jaar weer de handen uit de mouwen gestoken. Leden van de diverse werkgroepen binnen het IVN Helden hebben ieder op hun manier bijgedragen aan de successen in het afgelopen jaar.
Doch een speciaal woord van dank op deze avond aan Jo Lormans die dit jaar zijn 25 jarig jubileum viert met de Groene Winkel.
De Groene Winkel zet het IVN Helden op de kaart en zorg voor een belangrijke financiële bijdrage voor onze vereniging. Jo bedankt!!
Ook een woord van dank aan Sytske, die buiten het penningmeesterschap en de ledenadministratie zich al vele jaren, het juiste aantal is niet bekend, bezig houdt met het samenstellen en uitvoering van de Kijk Op. Sytske bedankt!!
Ook het afgelopen jaar voerde het IVN op verzoek van de gemeente Peel en Maas diverse Quick scans uit. Quick Scans die uitgevoerd moeten worden op locaties waar gebouwd of verbouwd gaat worden. Pas na een positief verslag kan en mag de aanpassing worden uitgevoerd.
Ook het uitvoeren, door Wim en Math, van bovengenoemde Quick Scans levert een financiële bijdrage voor het IVN op.
Kortom een woord van dank aan allen die hebben meegeholpen aan de activiteiten in het afgelopen jaar.

Vaststellen notulen jaarvergadering d.d. 15-4-2010:
De florawerkgroep binnen het IVN verdient wat extra aandacht. Komend jaar zal bekeken worden hoe we dit kunnen realiseren.
Verder geen op- of aanmerkingen met een woord van dank aan Toos Wilms die deze notulen heeft opgesteld.

Vaststellen jaarverslag 2010
Geen op- of aanmerkingen waarna goedkeuring volgt.

Vaststellen verslag commissie van onderzoek:
Math Lemmens leest het door de CVO vastgesteld verslag voor en overhandigd dit aan het Bestuur.
Het financieel verslag wordt aan de vergadering uitgedeeld.
Een toelichting op het financieel overzicht volgt.
Gezien de plannen van het huidige kabinet en de gemeente Peel en Maas is het onzeker hoe het subsidieverloop voor het IVN erin de toekomst uit zal gaan zien.
De Kijk Op heeft een metamorfose ondergaan, enkele kleurenfoto's zijn toegevoegd. Ook dit brengt extra kosten met zich mee maar geeft hierdoor wel en betere uitstraling.
De Kijk Op is het visitekaartje van het IVN
Verkiezing en benoeming Commissie van onderzoek:
Math Lemmens is aftredend, Peter Maessen (Grashoek) blijft zitten.
Jos van Hal biedt zich aan om Math op te volgen en wordt benoemd door de vergadering.

Vaststellen begroting 2011:
Geen op- of aanmerkingen, goedkeuring volgt.

Verkiezing en benoeming Bestuursleden:
Er hebben zich geen kandidaten aangemeld.
Wim Maassen is statutair aftredend en stelt zich herkiesbaar.
Wim wordt met applaus opnieuw benoemd.

Plannen 2011/2012
Het IVN gaat de naschoolseopvangkinderen op natuurlijk gebied ondersteunen.

Alle aandacht gaat komend jaar uit naar het opnieuw opzetten van de jeugdwerkgroep.
Peter Wijnhoven biedt zich aan om mee te gaan helpen.
Er wordt nog gezocht naar een PR medewerker.
Jeugdeducatie is en blijft zeer belangrijk voor het IVN
Jan Jacobs heeft aangegeven uit de jaarprogammacommissie te willen stappen. Voor Jan zullen we een opvolger gaan zoeken.
Het IVN in het algemeen, en dus ook het IVN Helden zal op de Floriade 2012 aanwezig zijn om het IVN te promoten. Er zal een IVN stand komen te staan die door de diverse afdelingen bezet zal worden.
De dagwandeling zal dit jaar naar de Hoge Venen in België gaan.

Rondvraag:
Mevr Thewis-Grolleman: uit ervaring weet zij dat het kenbaar maken van de activiteiten via de mail hierdoor extra aandacht krijgt door de leden.
Zou dit ook voor ons IVN mogelijk zijn.
Antwoord:
Gedeeltelijk gebeurt dit al doch we zullen gaan kijken of we de huidige manier misschien aan kunnen passen.
Jos van Hal: Is er binnen het IVN al eens gedacht aan het digitaal bezorgen van de Kijk Op?
Antwoord:
Hierover is inderdaad al nagedacht.
Het Bestuur is van mening de Kijk Op niet digitaal naar de leden te gaan sturen.
Wel is de Kijk Op in plaatjes loze vorm op de IVN site te lezen.
De hele Kijk Op is tot nu toe vanwege de grootte van de bestanden nog niet gelukt. Blijft aandacht krijgen.

Sluiting:
De Voorzitter dankt de aanwezigen voor hun inbreng en aanwezigheid, en nodigt ieder uit voor een hapje en drankje.
De vergadering wordt om 21.25 uur gesloten.

Notulist
Peter Maessen

landgoed Hoosden

Frankenven
Beegderheide

foto 1: doorwaadbare plaats in een riviertje
foto 2: picknick
foto 3: bruine kikker
foto 4: massale bomenkap

BOTRANGE: HOGE VENEN
Dagwandeling 28 mei 2011

Wel of geen doorgang?
De schrik sloeg de deelnemers aan de dagwandeling van het IVN Helden (vereniging voor natuur- en milieueducatie) om het hart, toen ze ’s morgens in de Limburger een artikeltje lazen met als titel: “ Belgische bossen verboden terrein”. Dit natuurlijk in verband met de aanhoudende droogte en daaraan gekoppeld het grote risico op brand. Onze trip ging naar het Duits/Franstalige gedeelte van België. Dus misschien geluk????
“We rijden maar aan en dan zien we het wel ter plekke”, was de algemene teneur.

Kort verslag van de wandeling
Met een bijna volle bus vertrokken we om 7.40 uur vanaf het Wilhelminaplein richting Botrange. Vol verwachting klopten onze harten.
Na een voorspoedige reis en een kopje koffie in het restaurant van het Centre natur de Botrange, startten we met de dagbepakking onze wandeltocht. De wandelkaart en diverse wandelbomen in combinatie met liggende en staande blauwe rechthoekjes zouden ons de weg wijzen.
Na enkele vlakke kilometers waren we getuige van massale boskap.
En wat schetste de verbazing van de oplettende wandelaar? (Dit kan overigens alleen maar in België). In dit kurk- en kurkdroge gebied had de kraanmachinist een brandende sigaret in de mond. En de deur van zijn cabine stond wagenwijd open. ’t Kan toch nie waar zijn zunne?
Verderop getuigden diverse rotsblokken van de zeer krachtige werking van de aarde en de aardlagen (tektonische beweging) in het verleden.
Even na het middaguur vonden we een prachtige plek om te lunchen. Deze picknickplaats lag op een met gras begroeide heuvel, volop gelardeerd met prachtige bloemen. Eén groot veldboeket. En… uitzicht op een kab-

belend beekje aan de rand van een bos. Wat een boffers, dat wij van deze pareltjes mochten genieten. Dat alles onder een stralende zon.
Na de lunchpauze voerde de route ons langs diverse beekjes en was het hoogteverschil aanzienlijk. Zo beklommen we een behoorlijk steile heuvel met de naam Tchession. In vroegere tijden was dit ooit een uitkijkpost van de Romeinen.
Diverse keren moesten we het riviertje, waar we langs liepen, oversteken. Of via een brug of via stenen in de beek. Jammer van die lage waterstand.
Na de Moulin du Bayon (in 1828 gebouwd en momenteel in gebruik als auberge, guesthouse, herberg) liepen we via een steile klim, met rijkelijk van boomwortels voorzien, naar de waterval van de Bayehon. Deze is door de langdurige droogte geworden tot een rustig watervalletje. (Of hadden de Belgen stiekem de waterkraan dichtgedraaid?) Bij normale watertoevoer en/of na langdurige regenval is deze waterval een spectaculair schouwspel. Dan valt het koude water maar liefst 9 meter naar beneden. Dit is dan ook de hoogste, natuurlijke waterval van België.
Na een korte rust- en drinkpauze volgde het laatste gedeelte van de wandeling. Terug in het restaurant genoot iedereen van een al of niet alcoholisch drankje.
Op de terugweg in de bus was het zeer rustig. Moe en voldaan. Bestaat er een beter bewijs dan dat de wandeling geslaagd is?

Achtergrondinformatie
Het afwisselende, mooie reliëf in de omgeving van de Botrange, het hoogste punt in België (694 m) biedt de wandelaar een brede waaier aan prachtige, schilderachtige landschappen.
Dit plateau bestaat uit een veenbodem met talrijke uitgestrekte heide- en boslandschappen, ingesneden door prachtige dalen met leuke, kabbelende riviertjes.
En dansend over gladde, blootliggende boomwortels.
Een mooie en verrassende wandelroute langs de beekdalen van de Bayehon ,de Pouhon en de G'hâster. De 8 km lange Bayon ontspringt bij Botrange en mondt uit in de Warche.
Op het plateau van de Hoge Venen ontspringen vele riviertjes die eerst traag voortkabbelen, maar als de helling steiler wordt, steeds woester gaan stromen. Door de langdurig aanhoudende droogte zijn "de woeste stromen" geworden tot rustig kabbelende, smalle, hier en daar bijna uitgedroogde stroompjes. Ietwat jammer, echter het is helaas niet anders.

Deze wandeling voert langs enkele van deze beekjes en gaat grotendeels door sparrenbossen. Deze zijn aangeplant vanwege de grote houtbehoefte in het verleden.
Saai zijn deze bossen allerminst, dankzij de weelderige ondergroei van grassen, varens en bosbessenstruiken.

Wandelkaart: een must
Met de wandelkaart "Aan de rand van de Venen" (schaal 1: 25.000 en te koop in het Centre natur de Botrange) kan men dit prachtige landschap op een verantwoorde wijze verkennen tijdens één van de 65 uitgestippelde wandelingen met een totale lengte van 500 km.
Het Centre natur de Botrange is dagelijks geopend van 10.00 tot 18.00 uur, behalve op 25 december en 1 januari.
Nadere info op: www.botrange.be

Enkele (cijfermatige) gegevens van deze dagwandeling:
Aantal deelnemers: 47
Totale lengte van de wandeling: 17,2 km.
Onderweg geweest: 5 uur en 45 minuten
Daadwerkelijk gewandeld: 4 uur.
Gemiddelde snelheid: 4,3 km. per uur.
Hoogste punt te voet: 659 m.
Geocaching: Nadere informatie over deze moderne manier van spoorzoeken (schattenjacht) treft u aan op: www.geocaching.com
Tevens kunt u informatie inwinnen bij: Dienst voor toerisme van de Oostkantons, B-4780, St. Vith.
Tel. 0032 (0) 80227664
www.eastbelgium.com

Mart Christiaens

Terugblik op:

Onze eerste voorjaarswandeling ging naar het landgoed Hoosden nabij St. Odilienberg.

We vertrokken om half negen met 13 personen, het was al gauw duidelijk dat Wim de slaap niet helemaal uit had want bij het eerste groene stoplicht bleef Wim wachten of het niet nog groener zou worden. Gelukkig had hij enkele slimmeriken bij zich die wisten dat je bij groen door mag rijden en bij rood stoppen. Toen dat eenmaal helder was zijn we toch nog goed aangekomen. De tocht begon bij de Kathedraal en van daaraf waren we al snel op het landgoed en in de natuur. Dat het een klein maar fijn stukje voorjaarsnatuur herbergde was al snel duidelijk. En discussies over wat er allemaal te zien was liet dan ook niet lang op zich wachten. Gelukkig had onze gids enige documentatie over het gebied meegenomen en aan de hand daarvan kwamen we er meestal wel uit.

Het gebied is niet alleen rijk aan voorjaar flora maar onderweg kwamen we ook nog langs een zeer grote dassenburcht, als je ziet wat die aan grond kunnen verzetten daar had iedereen bewondering voor. Op een splitsing moesten we kiezen, of de grote tour buitenom of de kleine binnendoor.

We kozen voor het laatste en na een zeer mooi maar wel drassig pad waarbij we op een bepaald moment ook nog via een kruip door sluip door paadje moesten, kwamen we weer in de bewoonde wereld terug. Als afsluiting van deze mooie tocht konden we nog net op een droog terras een lekker kopje koffie drinken. Toen het begon te regenen zijn we maar vlug naar huis gegaan.

Een mooie wandeling zat er weer op, een goede start van een hopelijk succesvol seizoen.

Hier volgen nog enige wetenswaardigheden over het gebied.

Het landgoed ligt in een oude roermeander en is 55 ha groot. Het water in de sloten is voornamelijk kwelwater en is zeer ijzerhoudend, vandaar de roestkleur. Langs de randen liggen 5-10 m hoge steilranden die in het verleden door de Roer zijn uit gesleten.

De Flora en Fauna:
De flora in het gebied is uniek voor Limburg en wordt gevormd door Elzen- en Wilgenbroekbossen. In de onderlaag staan wilde Aalbessen (Ribes rubrum) ook is in het voorjaar de hele bodem bedekt met gele Dotterbloemen en Waterviolier. Verder vindt je er Speenkruid, Bosanemoon, Slanke Sleutelbloem en de Gevlekte Aronskelk. Op de hoge randen groeit de Eikvaren en in de natte delen de zeldzame Moerasvaren. Het vochtige hooiland herbergt veel Oranjetipjes en in de vermolmde Eiken leven de larven van de Neushoornkever, ook schuilen in de ondoordringbare broekbossen Wilde zwijnen.
De beste tijd om het gebied te bezoeken is het voorjaar vanaf begin april.

Wandeling naar de Beegderheide.
Op zondag 17 april zijn we naar de Beegderheide geweest.
Op deze prachtige morgen waren er niet zoveel vroege vogels, slechts 9 deelnemers kwamen opdagen. Dat was wel een beetje jammer vooral ook omdat we extra veel aandacht hadden geschonken aan de voorbereiding.
Maar voor diegene die wel meewaren is het een prachtige morgen geworden.
De Beegderheide is totaal anders dan onze eerste wandeling van twee weken geleden. Hadden we daar nog voorjaarsflora en broekbossen.
Hier bevonden we ons in een dennen, heide en stuifduinen gebied. Met tussendoor als door een reuzenhand her en der een ven of vennetje gestrooid. En werd het gebied begraasd door een schaapskudde. Op de stuifduin gebieden vonden we zandzegge en langs sommige vennen groeide zonnedauw. We kwamen ook nog sporen tegen van het oorlogsgeweld en kregen te horen dat de Duitsers er in de oorlog een vliegveldwilden aanleggen. Ook na de oorlog is het gebied nog gebruikt als militair oefenterrein. Totaal anders zag de vegetatie er uit langs de Lange Vlieter met op het water veel watervogels en in het struikgewas er omheen talloze zangvogels.
Alles bijeen een heel mooi gebied dat zeker de moeite van ons bezoek waard is geweest. Dus wie weet krijgen de langslapers nog een tweede kans volgend jaar.

Maker en begeleider
Wim Maassen

Vleermuizen spotten.

In het voorjaar heeft Frans Verdonschot een zeer leerzame en interessante lezing gegeven over in ons land voorkomende vleermuizen.
Als vervolg op deze lezing zijn we donderdagavond 9 juni op stap gegaan om vleermuizen te spotten. Ook nu was Frans onze gids.
We begonnen deze avond met een wandeling naar de vleermuizenkelder op de Neerseweg. Deze kelder is door de gemeente Peel en Maas in beheer gegeven aan het IVN. Met z'n allen (13 personen) zochten we ons een weg door de spelonken van deze mini doolhof.

De kelder is van binnen ruw afgewerkt met veel spleten en gaten en vormt samen met een door het jaar heen redelijk constante luchtvochtigheid en temperatuur een ideale verblijfplek voor vleermuizen. De kelder is nog te jong en helaas zijn er nog geen vleermuizen. De deskundigen zeggen echter dat het enkele jaren kan duren voor de kelder door vleermuizen gebruikt gaat worden.
Aan de kelder moeten nog een paar dingen gebeuren. Er moet nog een dorpel gelegd worden waardoor ratten, katten en ander gedierte niet naar binnen kunnen. Er moet nog een open hekwerkdeur geplaatst worden aan het begin van de kelder waardoor vandalen er geen rotzooi c.q. vuurwerk in kunnen gooien en er moet nog een soort afrastering rondom en bovenop de kelder geplaatst worden zodat er niet over en op gecrost kan worden.
Na het bezoek aan de kelder reden we naar de woning van Frans om daar onder het genot van een kop koffie te wachten totdat de vleermuizen gingen vliegen. Toen het echt begon te schemeren sloeg de bat-detector plotseling aan en vlogen de eerste vleermuizen door en in de omgeving van Frans zijn tuin. Het waren voornamelijk de kleine vleermuis en een aantal wat grotere exemplaren. Frans legde uit hoe je kon zien of de vleermuizen zo maar wat rondvliegen of dat hij aan het jagen is. Het verschil zit in de snelheid van vliegen en het vliegpatroon. Ook het geluid van de bat-detector geeft dit aan. Frans heeft recentelijk ook zelf een vleermuizenkelder in zijn tuin aangelegd doch ook deze kelder is nog niet bewoond.

Alle vleermuizen zijn beschermde dieren, de bijzondere soorten zoals de grijze grootoorvleermuis maar ook de meer algemeen voorkomende soorten. Als ze in de kraamperiode zitten en tijdens hun winterslaap mag je ze niet verstoren. Hier staan hoge boetes op.

Komen ze in een gebouw of plek voor die gesloopt moet worden kan dit alleen in de periode maart / mei en vanaf eind juli tot begin november. Alvorens men gaat slopen moet het gebouw eerst vleermuisonvriendelijk gemaakt worden. Dit kan door dagpannen te verwijderen en gaten in muren te slaan waardoor er in de spouw tocht ontstaat. De vleermuizen verkassen dan.

Zo zal de o.a de Dorper Tore ook alleen in deze periode gesloopt mogen worden.

Kortom een leerzame avond op een prachtige voorjaarsavond. Frans bedankt.

Math. Ghielen

VOGELWERKGROEP OP VAKANTIE

Het is weer bijna zover, zo stiekem aan komt voor iedereen de vakantieperiode weer in zicht. Er worden weer plannen gemaakt en reizen geboekt, de een blijft dicht bij huis en de ander trekt er tussenuit.

Zo zijn ook de leden van de Vogelwerkgroep weer bezig met het afsluiten van het seizoen. Al vele jaren wordt het seizoen afgesloten middels een fietstocht door onze eigen omgeving. De tochten zijn zo rond de 30 km, met tussendoor een pauze met koffie en vlaai. Na afloop nog even een afsluitende borrel op het terras bij de Zoes en dat is het dan.

Wij als leden van deze Vogelwerkgroep kunnen weer terugkijken op een mooie eerste helft. Er werden diverse vaste onderdelen uit het programma afgewerkt, om er maar enkele te noemen:

De vogelobservatietocht over de Maas half januari.

Een bijna volle boot met enthousiaste (beginnende) vogelaars die hun hartje weer konden ophalen. Het weer was goed en de stemming zat er

weer goed in. De opvallendste waarneming van dit jaar was toch wel de vele zwanen die zich in een ondergelopen Maasarm in Ayen hadden verzameld. De plaats viel vanuit de boot al op door de vele vogelaars voorzien van veel optische apparatuur die zich op deze plek hadden verzameld. Een van de aanwezige vogelliefhebbers is de dag erna teruggegaan om ze te tellen, uitslag 58 grote en meer als 200 kleine zwanen!
De bos- en kerkuilenkasten werden weer gecontroleerd op bewoning. Indien nodig werden kapotte kasten vervangen en/of weggehaald.
Met name de bosuilenkasten, zijnde oude elektriciteitskasten van camping De Heldense Bossen, die in 1981 zijn opgehangen, beginnen te verslijten.
Ook zijn er inmiddels al weer nieuwe kasten gemaakt en weer opgehangen.
De resultaten wat betreft aangetroffen jonge uilen viel dit jaar enigszins tegen, 12 jongen werden er geteld. Tijdens deze controle werden 2 bosuilenkasten aangetroffen die wel bewoond waren maar niet door uilen.
In 2 nestkasten troffen de controleurs nestjes aan met eieren van meesjes. De kast volgesjouwd met mos en bladeren met midden daarin het kleine nestje van de mees.
Ook werden de aanwezige kerkuilenkasten gecontroleerd maar hier zijn de resultaten nog niet van bekend.
1 Bekende opmerkelijke vondst werd wel gedaan, in een van de kasten waarvan bekend was dat er al jaren niet in gebroed was, en die daarom verhangen zou worden bleek toch bewoond te zijn.
Toen men de kast op de grond had staan, bleken er 3 jonge katjes in te wonen. Na deze katjes aan de eigenaar overhandigd te hebben kon de kast toch mee worden genomen.
In week 16 werden in de Gemeente Peel en Maas de weidevogels geteld.
Het is bij vele vogelaars bekend dat deze vogelsoort het erg zwaar te verduren heeft. De biotopen vallen door de droogte weg en de weidevogels zijn daardoor verplicht hun heil elders te gaan zoeken.
Al vele jaren worden de getelde aantallen weidevogels bijgehouden.
Op deze manier is ook duidelijk te zien dat met name de wulp en de grutto flink in aantal zijn gedaald. Tussen de diverse activiteiten door werden er ook nog diverse wandelingen door de leden van de Vogelwerkgroep georganiseerd zoals een bezoek aan het Spaanse Bos en een bezoek aan de Groote Peel om blauwborst te kijken (met resultaat).
Ook werden diverse aangevraagde vogelwandelingen gegidst.

Ook waren er weer leuke meldingen; carnavalsdinsdag trokken duizenden kraanvogels over onze provincie, werden er vanuit Maasbree pestvogels en kwartels waargenomen. Alom er was weer van alles te doen.
Als afsluiting van het seizoen is er voor de leden van de Vogelwerkgroep op 28 juni weer de fietstocht gepland, daarna even vakantie vieren om zo in september weer de draad op te pakken.
Wij, de leden van de Vogelwerkgroep wensen jullie allen een fijne vakantie.

Peter Maessen.

NATUURLIJK NIEUWS

Geneeskrachtige kruiden dicht bij huis.

Dat de natuur van alles te bieden heeft wist u natuurlijk al lang, doch is het vaak de kunst te weten hoe en welke planten bv. kun je gebruiken tegen bepaalde kwaaltjes.
Voor bijna elke kwaal is wel een genezende plant te vinden.
Al heel lang geleden ontdekten onze voorvaderen dat veel planten een genezende werking bezaten. Ze verzamelden wortels, bladeren, bloemen en zaden van deze planten om te gebruiken tegen allerlei kwaaltjes. Uit ervaring wisten ze precies welke planten giftig waren. Daar kon je dan maar beter voorzichtig mee omspringen.
Je moest de precieze dosering weten om kruiden in te nemen zonder daar ziek van te worden. Ook is er veel kennis overgenomen van de indianen. Zij gebruikten bv. de "koortsboom" (=kinaboom) voor het behandelen van malaria.
In het begin van de 19e eeuw kon men de werkzame stoffen (zoals bv. morfine en kinine) van kruiden herkennen en isoleren.
Bij het maken van de medicijnen werden vaak natuurlijke geneeskrachtige bestanddelen gemaakt. In veel landen blijven de geneeskrachtige kruiden onmisbaar. Ook bij ons worden bij veel kwalen nog steeds natuurlijke (bv. homeopathische) geneesmiddelen voorgeschreven.

Vandaar dat ik u in de komende Kijk Op's enkele tips hierover zal gaan geven.

Brandnetel (Urtica Doica)

Werkt bloedstelpend, bloedzuiverend, urinedrijvend, bloedsuikerverlagend, doorbloeding bevorderend en samentrekkend.
Netelzuur werkt zenuwversterkend.
Het kruid wordt gebruikt bij aften (zweertjes in de mond), bloedarmoede, diarree, netelroos, eczeem, neusbloeding, psoriasis, suikerziekte, waterzucht, reuma, jicht, insectenbeten, witte vloed, hooikoorts en astma.
Brandnetelextract tegen roos, vet haar en haaruitval.
De wortel kan worden gebruikt bij een vergrote prostaat.

Duizendblad (Achillea millefolium)

Werkt aansterkend, urinedrijvend, wondhelend, darmgasverdrijvend, krampopheffend, samentrekkend, bloedstelpend, bloeddrukverlagend, menstruatie- en spijsvertering bevorderend.
Het kruid helpt bij beginnende verkoudheid en is te gebruiken bij aambeien, zweren en acne. Ook reinigt het de bloedvaten van verkalking en aanslibsels.
Sommige mensen zijn allergisch voor duizendblad en krijgen bij het aanraken van deze plant huiduitslag.

Groot hoefblad (Petasites hybridus)

Werk slijmoplossend, kramp-opheffend, samentrekkend, urine-drijvend, wond-helend, zweetdrijvend, pijnstillend en menstruatiebevorderend.
Het is te gebruiken bij chronisch longemfyseem, silicose, hoest, maagkrampen, jicht, epilepsie, tegen galstenen, en het verzachten van gewrichts- en zenuwpijnen.
Een thee uit bladeren of wortel kan helpen bij menstruatieklachten.
Een extract van de plant wordt soms ook gebruikt bij de behandeling van stotteren.

Guldenroede (Solidago canadensis)

Werkt slijmoplossend, ontstekingremmend, samentrekkend, urinedrijvend, wond-helend en scheidt de afvalstoffen van lever en nieren.
Het kruid wordt gebruikt bij de behandeling van blaas- en nierontstekingen, pijnlijk urineren, oedeem, bedplassen, keelontsteking, kinkhoest, astma, reuma en jicht en het verwijderen van blaasstenen.
Ook stimuleert het de stofwisseling en werkt ondersteunend bij leverkwalen en huidaandoeningen. In Amerika wordt het volgens de Indiaanse traditie gebruikt tegen beten van ratelslangen.

Heermoes (Equisetum arvense)

Werkt mineralen-aanvullend, samentrekkend, urinedrijvend, wond-helend, bloedstelpend en bloedzuiverend.
Het sap helpt bij mondzweren en ontstoken amandelen.
Door het hoge kiezelzuurgehalte wordt het bloed verbeterd, het aanmaken van witte bloedlichaampjes gestimuleerd en het bindweefsel versterkt.
Heermoesthee kan gebruikt worden voor gezwollen benen (door slechte stofwisseling).
Een voetbad met een heermoesaftreksel helpt goed bij open benen, winterhanden en –tenen.

Herderstasje (Capsella bursapastoris)

Werkt aansterkend, bloedstelpend, urinedrijvend, samentrekkend, stimulerend, vaatvernauwend, bloeddruk-verhogend en eetlust-bevorderend. Het wordt gebruikt bij wonden, neus- en tandbloedingen, nierstenen, overmatige menstruatie, baarmoederbloedingen, geelzucht, maag- buik en miltproblemen, schurft en verhoogd de samentrekking van baarmoederspieren.
Bij lijders aan hemofilie nemen de ziekteverschijnselen af. Kompressen met het kruid brengen verlichting voor spataderen en aambeien.

Bijgaande informatie is gehaald uit het kruidenboekje samengesteld door Wiepke van Vliet - Dijkstra, Almelo

Peter Maessen

Honden Gedrags Centrum
& Hondentrainingen

DE NIEUWE **KIJK OP** HONDEN

www.calmingsigns.com
077-467 86 19

ADRESSEN BESTUUR EN WERKGROEPEN

Voorzitter:
Math Ghielen, Schoutenring 14, 5981 DS Panningen
Tel: 077-3074939

Secretaris, Vogelwerkgroep en PR:
Peter Maessen, Dorpstraat 89, 5993 AM Maasbree
Tel: 077-4653761 ivnmaessen@home.nl

Penningmeester, Redactie Kijk Op en Ledenadministratie:
Sytske Venstra, Hoekerstraat 9 B, 5987 AN Egchel
Tel: 077-3060791

Bestuurslid:
Wim Maassen, Koetsiersweg 8, 5988 CN Helden
Tel. 077-4661770

Bestuurslid:
Jan Stevens, St. Lambertusstraat 17, 5988 EE Helden
Tel. 077-3076232

Jeugdwerkgroep:
Angelique Leunissen, Dr. Cuijpersstraat 19, 5981 TX Panningen
Tel: 0654712114

Groene Winkel:
Jo Lormans, Markt 109, 5981 AP Panningen
Tel: 077-3072285

Activiteitenwerkgroep:
Jan Jacobs. W. Crijnsstraat 7. 5988 KL Helden
Tel: 077-3077792

Landschapsonderhoud werkgroep:
Henk van Loon. Past.Knippenbergstraat 14, 5988 CV Helden.
Tel: 077-3076874

Florawerkgroep:
Toos Wilms. Zelen 38, 5981 PN Panningen.
Tel: 077-3075111

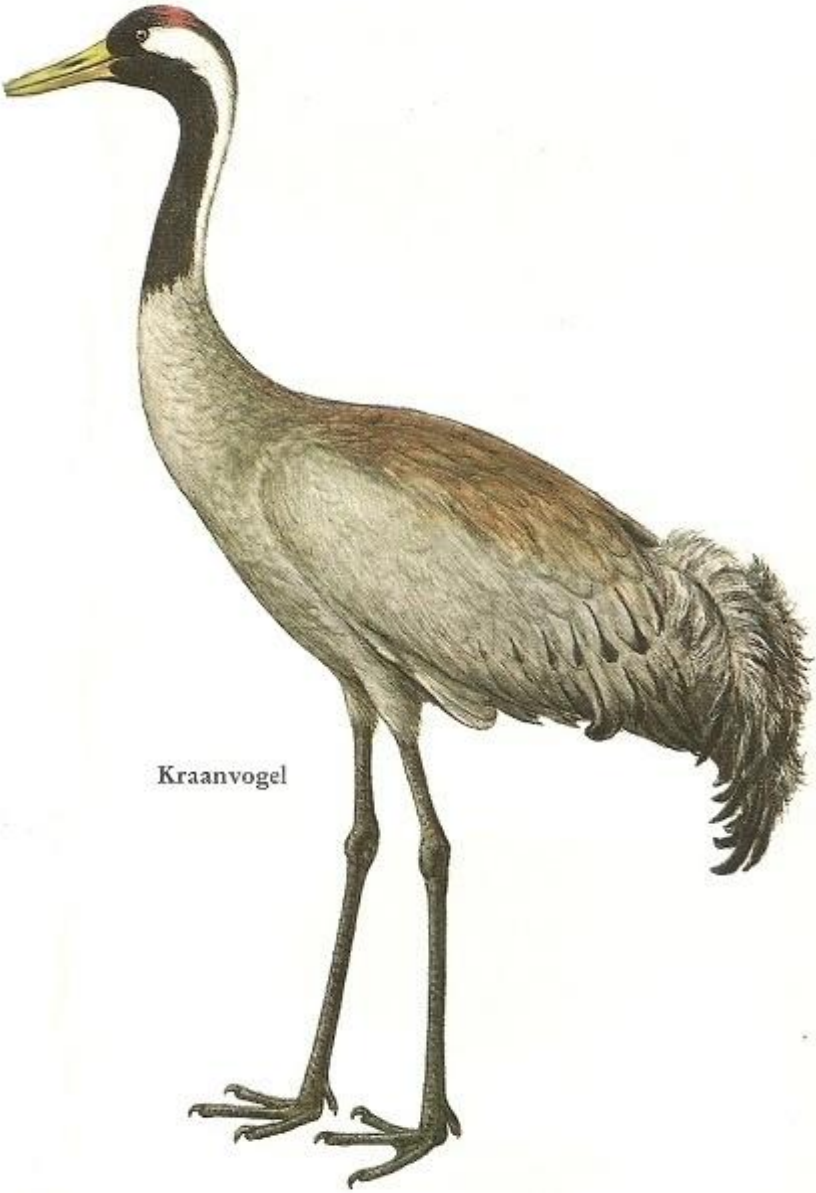

Kraanvogel

Kijk Op

1978

IVN Helden

Jaargang 30 nummer 1 okt 2011

ADRESSEN BESTUUR EN WERKGROEPEN

Voorzitter:
Math Ghielen, Schoutenring 14, 5981 DS Panningen
Tel: 077-3074939

Secretaris, Vogelwerkgroep en PR:
Peter Maessen, Dorpstraat 89, 5993 AM Maasbree
Tel: 077-4653761 ivnmaessen@home.nl

Penningmeester, Redactie Kijk Op en Ledenadministratie:
Sytske Venstra, Hoekerstraat 9 B, 5987 AN Egchel
Tel: 077-3060791

Bestuurslid:
Wim Maassen, Koetsiersweg 8, 5988 CN Helden
Tel. 077-4661770

Bestuurslid:
Jan Stevens, St. Lambertusstraat 17, 5988 EE Helden
Tel. 077-3076232

Jeugdwerkgroep:
Mart Christiaens. Scharenweg 39, 5981 BV Panningen
Tel: 077-3073112

Groene Winkel:
Jo Lormans. Markt 109, 5981 AP Panningen
Tel: 077-3072285

Activiteitenwerkgroep:
Jan Jacobs. W. Crijnsstraat 7. 5988 KL Helden
Tel: 077-3077792

Landschapsonderhoud werkgroep:
Henk van Loon. Past.Knippenbergstraat 14, 5988 CV Helden.
Tel: 077-3076874

Florawerkgroep:
Toos Wilms. Zelen 38, 5981 PN Panningen.
Tel: 077-3075111

VERENIGING VOOR NATUUR- EN MILIEU EDUCATIE

IVN HELDEN

Het IVN gebouw. Kloosterstraat 12 te Helden
Route: Bij de rotonde bij hotel Antiek richting Kessel.
Na ong. 200 meter bij de bocht links af, schuin de Kloosterstraat in.
Het tweede gebouw aan de rechter kant is het IVN gebouw.
De ingang bevindt zich aan de rechter zijkant.
Parkeerplaatsen aanwezig.

Activiteiten
Oktober-november-december 2011

Datum	Activiteit	Blz.
Zo 2 okt	**Paddenstoelenwandeling** Gids: Gerard Dings Organisatie IVN Baarlo Vertrek 8.45 uur vanaf het IVN gebouw Helden Coördinator: Jan Jacobs Tel. 077-3077792	
Zo 16 okt	**Flora werkgroep** Paddenstoelen Kesseleikerbroek monitoren Vertrek 9.00 uur vanaf IVN gebouw Helden	
Za 29 okt	**Nacht van de nacht** Vertrek 21.30 uur vanaf het IVN gebouw Coördinator: Peter Maessen Tel. 077-4653761	5
Za 5 nov	**Nationale natuurwerkdag Kwistbeek** Organisatie; Natuurwerkgroep Vertrek 8.30 uur vanaf het IVN gebouw Coördinator: Henk van Loon Tel. 077-3076874	6-7
Do 24 nov	**Film: Flora en Fauna Maasvallei** Door Ton Vrancken Aanvang 20.00 uur in het IVN gebouw Coördinator: Math Ghielen Tel. 077-3074939	8
Do 15 dec	**Workshop: Kennismaking met diersporen** Riek v.d. Bosch en Jan Kersten Aanvang 20.00 uur in het IVN gebouw Coördinator: Wim Maassen Tel. 077-4661770	13
Ma 26 dec	**Winterwandeling** samen met IVN Baarlo Organisatie IVN Helden Vertrek 13.30 uur vanaf IVN gebouw Helden Coördinator: Wim Maassen Tel. 077-4661770	8
Do 12 jan 2012	**Nieuwjaarstreffen** Aanvang 20.00 uur in het IVN gebouw Coördinator: Math Ghielen Tel. 077-3074939	

VOORWOORD

Beste allemaal

De zomermaanden liggen al weer enkele weken achter ons. Wat hebben we kunnen genieten van wat de weergoden opdienden. Of… we waren teleurgesteld. Wat waren de wolkenpartijen vaak indrukwekkend soms zelfs angstaanjagend. Op vele manieren werden we getrakteerd op een bordje "gril van het weer".
Nu vooruit kijken naar wat komen gaat. Een herfst met geweldige kleuren.
Een herfst met misschien wel heel veel paddenstoelen.
Een herfstnummer van onze Kijk Op.
Een terugblik… een vooruit blik.
Geen voorspellingen…
Veel lees- natuurgenot.

De redactie
Jan van Enckevort

Kijk Op, oktober 2011
Jaargang 30, nummer 1

JEUGDWERKGROEP START IN DE HERFST MET NIEUWE LENTE.

Op 27 september zijn we weer gestart met een nieuwe jeugdgroep. Helaas moest ruim een jaar geleden de jeugdwerkgroep stoppen met haar activiteiten voor de jeugd wegens te weinig begeleiders. Ongeveer 10 actieve leden gaan de uitdaging weer aan de jeugd weer meer bij de natuur te betrekken. In de nieuwe groep zijn nieuwe gezichten maar gelukkig ook de mannen van weleer. Jan van Enckevort en Henk Hamminga brengen de ervaring mee. De anderen een flinke portie enthousiasme. In 10 bijeenkomsten laten zij onze jeugdleden op een speelse, doch serieuze manier kennismaken en genieten van onze natuur.
Het is de bedoeling dat mensen uit onze andere werkgroepen jeugdavonden gaan invullen. We laten onze jeugd kennismaken met de wereld van planten, dieren, paddenstoelen, vleermuizen en (roof)vogels. Padden, wormen en libellen komen ook aan bod. Twee zaterdagochtenden gaan we werken in het Kwistbeekdal, zagen, slepen en stoer doen. In mei gaan we een hele dag op stap naar een spannend natuurgebied.
Misschien zit er ook een geheimzinnige wandeling in het donker in het programma.
Kortom van alles wat. We maken er een mooi natuurjaar van.
We willen graag een groep van ongeveer 25 jeugdigen. Dit aantal is nog niet helemaal bereikt. Jongens en meisjes van groep 6 en 7 kunnen zich nog aanmelden. De natuuravond is steeds op de derde dinsdag van de maand van 18.30 tot 20.00 u. De kosten zijn € 10,00 per seizoen. (van september tot juni)

Mart Christiaense is de secretaris van de jeugdwerkgroep.
Tel. 077-3073112
e-mail: martchristiaens@home.nl
Bij hem kunnen nog nieuwe leden aangemeld worden.
Zijn er nog vragen dan beantwoordt hij ze graag. Ook de voorzitter geeft graag nadere informatie. Math. Ghielen 06-10495465.

KOM NAAR DE 7E NACHT VAN DE NACHT
Op zaterdag 29 oktober 2011

Vier de schoonheid van de duisternis

Voor de zevende keer organiseert Stichting Milieufederatie Limburg de Nacht van de Nacht. Een activiteit waaraan door vele natuurorganisaties en overheden wordt deelgenomen. Vele gemeentes doven op deze avond de overbodige verlichting en ook diverse bedrijven doven hun (reclame)verlichting. Meer dan 25000 mensen namen vorig jaar deel aan zo'n 300 "duistere" evenementen.

Ook het **IVN Helden** doet dit jaar weer mee en zal de deelnemers laten genieten van het donker, de rust en de stilte van het bos in de avonduren.
In de afgelopen Nacht van de Nacht wandelingen konden de wandelaars genieten van de avondrust/stilte, mooie sterrenhemels en onstuimige wolkenpartijen die zo nu en dan de maan de kans gaven zich te presenteren.
Ook dit jaar weer kunt u met het IVN Helden gaan wandelen en laten wij u genieten van de dingen die we in het donkere bos zien, horen en ruiken.
Vorig jaar was het een wandeling waar tijdens de deelnemers werden geconfronteerd met het donker en licht, dit jaar zullen we proberen de duisternis te laten overheersen.
Op zaterdag 29 oktober gaan we wandelen in het bosgebied de Meeren gelegen tussen Helden en Baarlo. Halverwege deze wandeling zullen we op een open plek in het bos, op de plaats waar tijdens de tweede wereldoorlog de verzetstrijders zich schuil hielden, gezamenlijk gaan picknicken (picknickspullen zelf meebrengen). Vanaf deze plek zullen we bij helder weer de sterrenhemel bekijken en zullen we luisteren naar de nachtelijke geluiden van het bos. We vertrekken om 21.30 uur vanaf het IVN gebouw Kloosterstraat 12 te Helden-dorp of om 21.45 uur vanaf de parkeerplaats bij de voetbalvelden van Baarlo.
Deelname is gratis. Wilt u meer informatie over de Nacht van de Nacht activiteiten in het land kijk dan op www.nachtvandenacht.nl
De wandeling inclusief picknick duurt ongeveer 2 1/2 uur. Voor meer informatie kunt u terecht bij:
Peter Maessen tel 077-4653761 of ivnmaessen@home.nl

WIE HELPT MEE DE WEIDEN EN DE POELEN IN HET KWISTBEEKDAL TE ONDERHOUDEN?

Het natuurgebied Kwistbeekdal is op zaterdag 5 november één van de ruim 300 plekken waar gewerkt gaat worden op de Landelijke Natuurwerkdag.
Meer dan tien duizend deelnemers gaan op deze dag in heel Nederland actief aan de slag in bos, heide, vennen, trilveen of duingebied. Samen wordt er gewerkt aan onderhoud van natuur en landschap. In korte tijd krijg je als vrijwilliger een goed beeld van de gevarieerde werkzaamheden die natuur- en landschaporganisaties verrichten.
Ook **IVN Helden** doet een oproep aan iedereen die op zaterdag 5 november mee wil werken aan het beheer van dit bijzondere weide- en bosgebied. Zij verzekeren de deelnemers een nuttige en aangename morgen.
Op deze locatie bij de poelen zijn ouders met kinderen (of) jongeren welkom. Kinderen kunnen meehelpen kleine opstal te snoeien en takken op te ruimen.
De werkdag begint om 9.00 uur en eindigt om 12.00 uur.
We willen van deze dag een leuke werkdag maken, plezier in de natuur en leerzaam bezig zijn.
In de pauze wordt voor koffie, thee met iets lekkers gezorgd.

Bereikbaarheid:
We verzamelen om 8:45 uur bij het IVN gebouw aan de Kloosterstraat te Helden. Vandaar uit wordt er gezamenlijk naar de locaties gereden**.**
Deelnemers worden aangeraden laarzen en werkkleding mee te nemen.
Aanmelden:
Meer informatie en aanmelden via internet: www.natuurwerkdag.nl of bij de locatieleider Henk van Loon tel 077-3076874 (na 18:00 uur) of e-mail henk.vanloon@home.nl
Wees er snel bij, want er kunnen maximaal op iedere locatie plm. 20 personen deelnemen!

Doel van de werkzaamheden:
Door onderhoud te plegen: de beken vrij maken van diverse planten, en door de poelen aan de zuidkant vrij te maken van begroeiing krijgen de flora en fauna weer kans zich verder te ontwikkelen.

Henk van Loon

Foto: onderhoud poelen in Kwistbeekdal door jeugdleden IVN Natuurwerkdag 2005

FILM: FLORA EN FAUNA IN DE MAASVALLEI

Cineast: Ton Vrancken uit Susteren
Donderdag 24 november. Aanvang 20.00 uur IVN gebouw.

Van meer als 40 uur ruwe filmopnamen heeft Ton Vrancken een prachtige natuurfilm over de Maasvallei weten te maken. Hij belicht het hele natuur-jaar, beginnend bij de lente. In honderden uren wandelen en kijken in en naar de natuur en vaak ook wachten maakte hij zijn opnamen. Zo zien we de zeldzame vuursalamander, en de ijsvogel. Kortom te veel om op te noemen. Een mooie natuuravond met onthaastende filmbeelden. De film duurt ongeveer 2 uur en wordt onderbroken door een korte pauze.

Math.ghielen

WINTERWANDELING

Maandag 26 december. Vertrek 13.30 uur bij IVN gebouw te Helden

Al jaren organiseert het IVN een “uitbuik” winterwandeling. Ook dit jaar weer samen met onze vrienden van IVN Baarlo/Maasbree.
Wim Maassen zal een ontspannende wandeling uitzetten, hopelijk door een winters zonnig landschap. Traditiegetrouw gaan we na de wandeling natuurlijk weer genieten van een heerlijke kop “snert“.
Laten we samen zo 2011 uitluiden en alvast de beste wensen voor 2012 gaan uitspreken.

Math. Ghielen

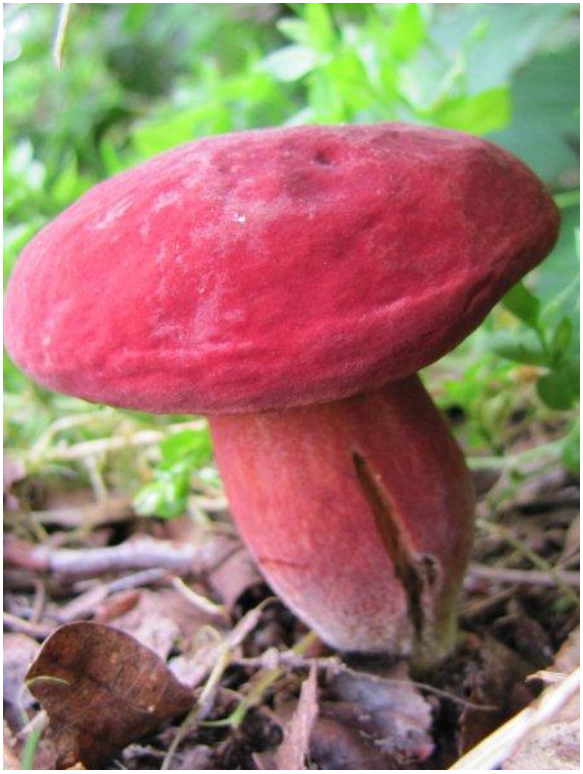

Rode Boleet. Zeldzaam.
Foto: Wim Maassen in
Heldense Bossen

Gevlamde uil. Nachtvlinder. Zeer zeldzaam in Nederland
Foto: Rob vh Padje in het Mueskesven

De verschillende landschappen
rondom Appelscha

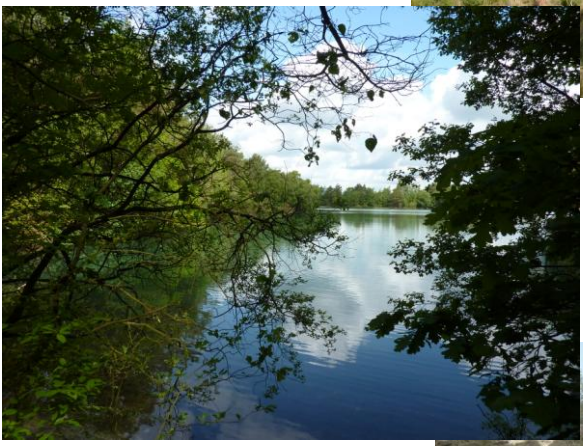

Ligusterpijlstaartvlinder met rups

WORKSHOP KENNISMAKEN MET DIERSPOREN

Op donderdag 15 december is er bij het IVN Helden een workshop diersporen.
Deze zal verzorgd worden door Riek vd Bosch en Jan Kersten.
Wie afgelopen jaar de Workshop van Jan en Riek over de mossen hebben meegemaakt weten dat er weer een bijzonder boeiende avond op ons wacht. Waarbij van de deelnemers niet alleen aandacht, maar ook interactie wordt gevraagd. Dus we hoeven niet bang te zijn voor een saaie avond, integendeel.
Daarom noteer deze avond alvast in jullie agenda. En hebben jullie voorwerpen of afdrukken waarvan je niet zeker weet wat het is of voorstelt, breng het gerust mee.

Dus nogmaals 15 december noteren: WORKSHOP DIERSPOREN

Wim Maassen.

Terugblik op:

Nazomer wandeling Reindersmeer.

Zondagmorgen 28 augustus zijn we met een 10tal natuurliefhebbers af gereisd naar het Reindersmeer in de buurt van Well.
We werden welkom geheten door Marij Frerichs, IVN gids van IVN Geijsteren en woonachtig in Well. Zij heeft ons op een deskundige manier rond geleid door dit prachtige gebied, en ons gewezen op het veranderende landschap. Een landschap dat steeds in beweging is en dat de komende decennia ook nog zal blijven.
Verrassend waren de contrasten tussen het water en de stuifduinen waarbij de grote verschillen in de vegetatie duidelijk waarneembaar waren. Ook de vele eilandjes langs de rand van het meer boden een mooie kijk op hoe de natuur zichzelf vorm geeft en steeds aan verandering onderhevig is.
Het was zeer de moeite waard en onze dank gaat dan ook uit naar het IVN Geijsteren maar vooral naar Marij Frerichs voor de mooie morgen.

Wim Maassen.

Slangekruid.
Foto: Wim Maassen. Langs Maas en Arcen

Geneeskrachtige kruiden dicht bij huis.

Dat de natuur van alles te bieden heeft wist u natuurlijk al lang, doch is het vaak de kunst te weten hoe en welke planten bv. kun je gebruiken tegen bepaalde kwaaltjes.

Voor bijna elke kwaal is wel een genezende plant te vinden.

Al heel lang geleden ontdekten onze voorvaderen dat veel planten een genezende werking bezaten. Ze verzamelden wortels, bladeren, bloemen en zaden van deze planten om te gebruiken tegen allerlei kwaaltjes. Uit ervaring wisten ze precies welke planten giftig waren. Daar kon je dan maar beter voorzichtig mee omspringen.

Je moest de precieze dosering weten om kruiden in te nemen zonder daar ziek van te worden. Ook is er veel kennis overgenomen van de indianen. Zij gebruikten bv. de "koortsboom" (=kinaboom) voor het behandelen van malaria.

In het begin van de 19e eeuw kon men de werkzame stoffen (zoals bv. morfine en kinine) van kruiden herkennen en isoleren.

Bij het maken van de medicijnen werden vaak natuurlijke geneeskrachtige bestanddelen gemaakt. In veel landen blijven de geneeskrachtige kruiden onmisbaar. Ook bij ons worden bij veel kwalen nog steeds natuurlijke (bv. homeopathische) geneesmiddelen voorgeschreven.

Honsdraf (Glechoma hederacea)

Werkt aansterkend, hoestdempend, urinedrijvend, wondhelend, bloedreinigend en eetlust bevorderend.

Wordt gebruikt bij steenpuisten, maagpijn, diarree, wonden en reumatische klachten (vooral handgewrichten).

In melk gekookt is het een doeltreffend middeltje tegen aandoeningen van bronchiën, zoals verkoudheid, kinkhoest, bronchitis en astma. Vooral de wortel is een braak- en laxeermiddel.

Het kruid zou ook werken tegen jeuk van de brandnetel (honsdraf staat vaak in de buurt van brandnetels).

Maagdenpalm (Vinca major)

Werkt bloeddruk- en bloedsuikerverlagend, wondhelend, samentrekkend, bloedstelpend, bloedreinigend, waterafdrijvend en zog-remmend.
Het bevat een werkzame stof dat vaatverwijdend werkt, zodat het gebruikt kan worden tegen aderverkalking in de hersenen.
Het kruid kan ook gebruikt worden bij geheugenproblemen, gebrek aan concentratie, prikkelbaarheid, hoofdpijn, duizeligheid, slapeloosheid, angstaanvallen, agressie, menstruatiestoornissen, zenuwachtige onrust, oorsuizingen en andere gehoorstoornissen op oudere leeftijd.

Paardenkastanje (Aesculus hippocastanum)

Werkt bloedstelpend, ontsteking remmend, samentrekkend en vaatvernauwend.
Een afkooksel van de bolster is een middel tegen oedeem, aambeien, spataderen, zwaarlijvigheid, kramp in de benen, winterhanden en -tenen, om te gebruiken in de menopauze (bij pijn in de onderbuik en onregelmatige menstruatie) en bij couperose (ontsierende verwijding van de bloedvaatjes; ophoping van bloed) in het gezicht; vooral wangen en neusvleugels.

Madeliefje (Bellis perennis)

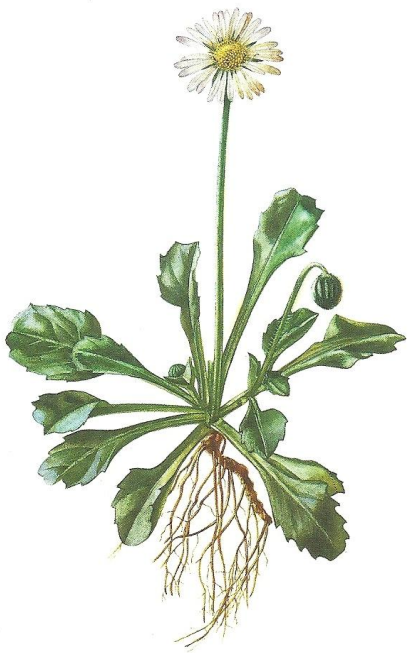

Werkt aansterkend, bloedzuiverend, slijmoplossend, urinedrijvend, ontstekingremmend, wondhelend en zweetdrijvend. Fijngestampte bloemen en bladeren stillen de pijn bij kneuzingen en verstuikingen. Een afkooksel (thee) is te gebruiken bij huidvlekken, steenpuisten, waterzucht, bronchitis, astma en geelzucht.
Kauwen op verse blaadjes geneest mondzweertjes (aften). Veel mensen doen jonge blaadjes na afloop van de winter in een voorjaarssalade om het bloed te zuiveren.

Meidoorn (Crataegus monogyna)

Werkt bloeddrukverlagend, kalmerend, koortswerend, urinedrijvend, krampopheffend, samentrekkend en het verhoogd de hartprestatie.
Thee (van bloemen, bessen en blad) werkt hartversterkend, maakt bloedvaten soepel en werkt goed bij aderverkalking en hartproblemen, zoals hartkloppingen, hartritmestoornissen en slecht werkende hartkleppen.
De thee is verder te gebruiken bij diarree, keelpijn (gorgelen), het verlagen van de cholesterol, te hoge bloeddruk, bij zenuwachtigheid, duizeligheid en oorzuizen.

Paardenbloem (Taraxacum officinale)

Werkt aansterkend, bloedzuiverend, eetlustopwekkend, laxerend, spijsvertering- en galsecretie-bevorderend, urineafdrijvend, vitamine C aanvullend, stimulerend en stijfheidverminderend.
De plant is te gebruiken bij leverklachten, geelzucht, waterzucht, gal- en blaas-, nier- en leverklachten, slechte eetlust, eczeem, reuma, jicht, nerveuze spanningen en het verlagen van de cholesterol.

Uitwendig gebruik: bloem afkooksel (met peterselie) tegen sproeten.
Het witte sap uit de stengel zou wratten wegjagen.

Bovenstaande informatie is gehaald uit:
het kruidenboekje samengesteld door
Wiepke van Vliet - Dijkstra, Almelo

Peter Maessen

De volgende personen werkten mee aan deze Kijk Op:
Jan van Enckevort
Math Ghielen,
Peter Maessen
Wim Maassen, ook foto's
Henk van Loon, ook foto's
Sytske Venstra, ook foto's
En de jongens van Print Point hebben gekopieerd en geniet
Distributie: Jo, Jan, Sytske en Harry

Nieuwe leden:
Daan van den Heuvel uit Koningslust
De heer en mevrouw Smedts uit Meijel

Honden Gedrags Centrum
& Hondentrainingen

DE NIEUWE **KIJK OP** HONDEN

www.calmingsigns.com
077-467 86 19

Het IVN (vereniging voor natuur- en milieueducatie) is een landelijke vereniging die in 1960 is opgericht, met als doel het bevorderen van het natuur- en milieubesef, door middel van lezingen, excursies, wandelingen en natuuronderhoud.
Het IVN bestaat uit een aantal plaatselijke afdelingen, die op hun eigen manier deze doelstelling nastreven. IVN Helden is in 1978 opgericht.

Wilt u graag **lid worden** van het IVN Helden dan kunt u zich voor meer informatie en aanmelding wenden tot de ledenadministratie:
Sytske Venstra. Hoekerstraat 9B, 5987 AN Egchel. Tel.077-3060791.
Of via een van de andere bestuursleden.

Abonnementen kunnen elk moment ingaan en worden automatisch verlengd.
Bij aanmeldingen na 1 september van het lopende jaar worden de contributie en het abonnementsgeld gehalveerd.
Opzegging schriftelijk, tenminste twee maanden voor het einde van het jaar bij de ledenadministratie.

Het lidmaatschap IVN lid:	€ 22,50 per jaar.
Huisgenoot lid:	€ 14,00 per jaar
Een abonnement op de Natuurgids	€ 15,00 per jaar.

Het mee doen aan onze wandelingen, excursies, dia- of thema avonden is voor iedereen gratis. Wilt u toch iets geven dan kan dat op
Banknummer: 14.19.26.961 van IVN Helden. O.v.v. gift.

“Kijk Op” is een uitgave van het IVN Helden. Dit blad verschijnt 4 keer per jaar in een oplage van 150 exemplaren. Kopij kunt u inleveren op diskette/E-mail of op papier bij de redactie van de Kijk Op. Svenstra@hetnet.nl

Data “Kijk Op”

Aanleveren kopij:	Verschijningsdata:
Voor 7 december	begin januari
Voor 7 maart	begin april
Voor 7 juni	begin juli
Voor 7 september	begin oktober

Website IVN Helden: http://www.ivnhelden.nl
Leden kunnen een account aanvragen voor het besloten gedeelte.

Kleine zonnedauw
Drosera intermedia

Breed wollegras
Eriophorum latifolium

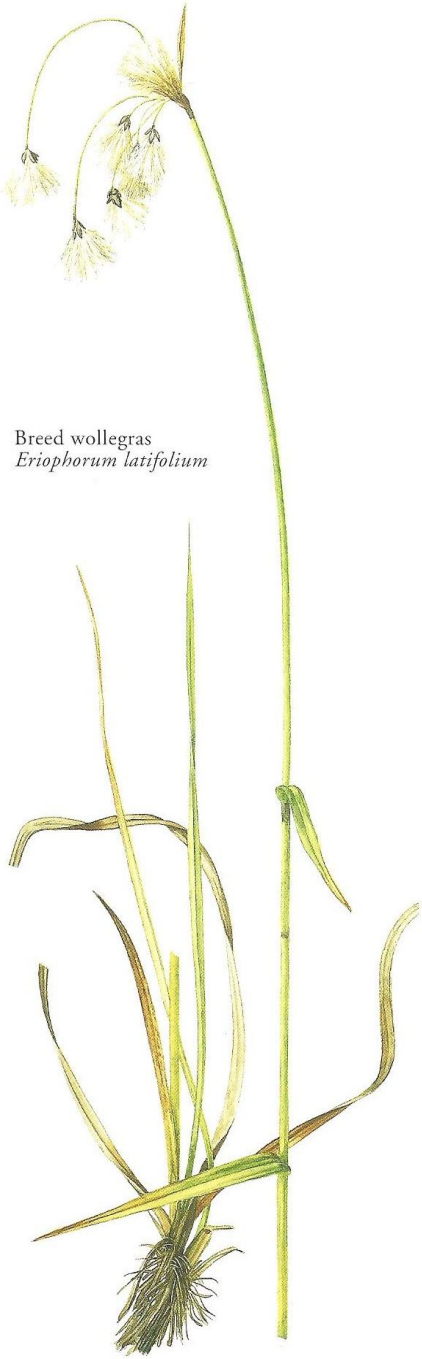

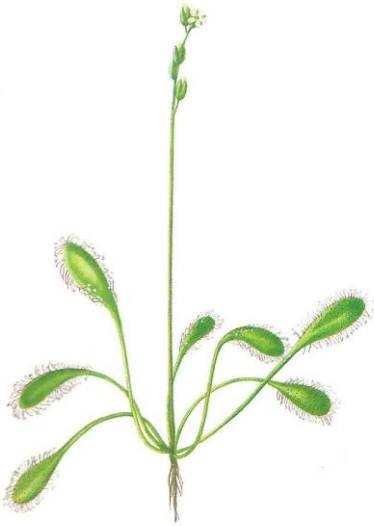

bastaardzonnedauw